SZÉKESFEHÉRVÁR KAPOSVÁR

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

BUDAPEST, 1942. ÁPRILIS 8. — II. ÉVFOLYAM 15. SZÁM.

ÁRA: 20 fillér

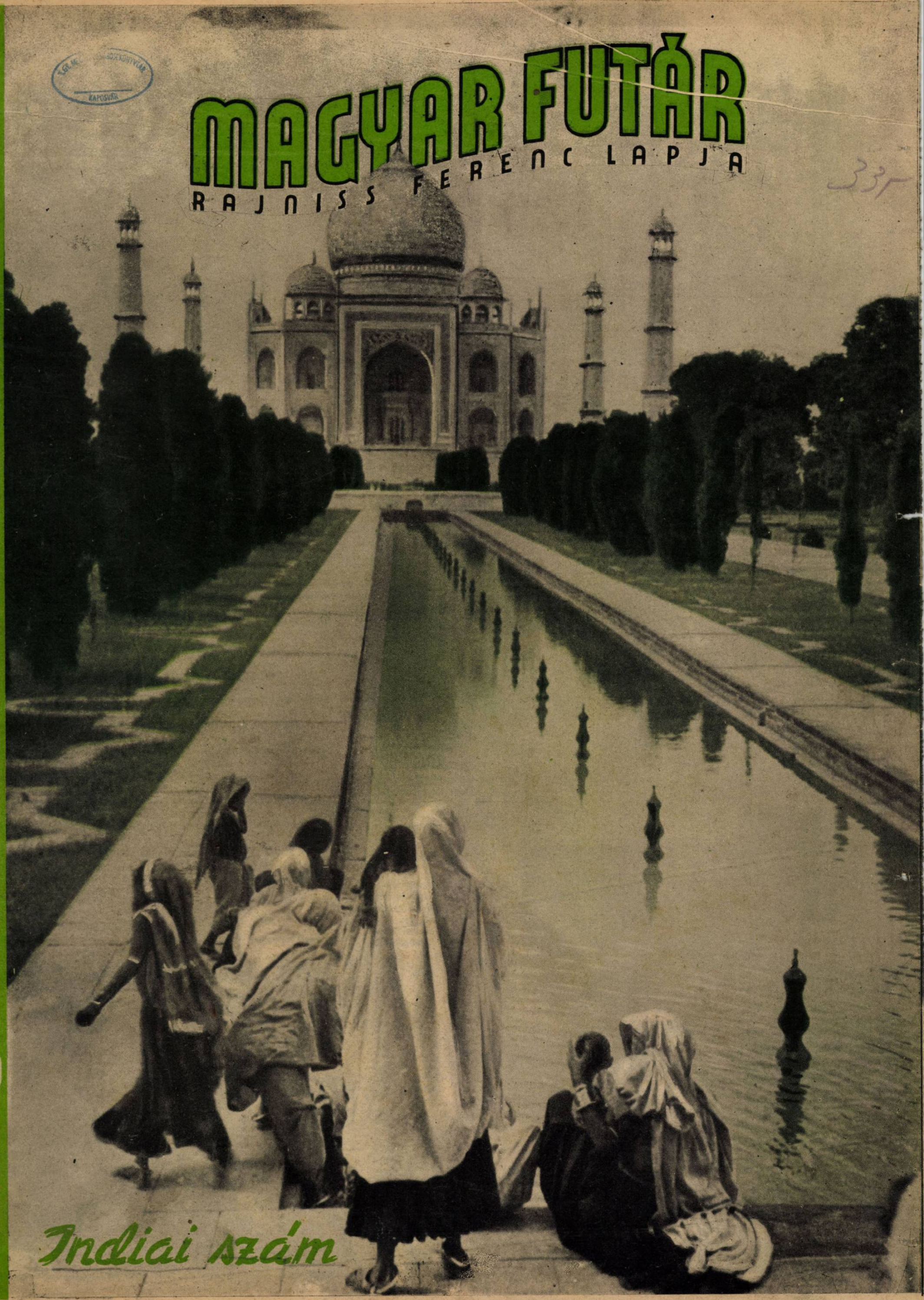

Indiai szám

A MEGFIGYELŐTISZT MEGBESZÉLÉSE
a támadásra induló Ju. 88. legénységével

AZ „ÚTRAVALÓ"...
Ez is közelebb visz a győzelemhez!

Szovjetvárost

A szovjet kétségbeesett erőfeszítései és a nagy tömegtámadások a keleti fronton egymásután csődöt mondanak. A kétévtizedes rémuralom alatt tudatlanságba taszított, a világról semmit sem tudó és politikai biztosokkal terrorizált orosz nyomorgókat tízezerszámra viszik a vágóhídra a vörös vezetők. A kiképzett katonákat ma már csak vezetésre használja a szovjet és a nagyobb ipartelepeket, városokat próbálják védeni a megmaradt elitcsapatokkal.

A szovjet tömegtámadások visszaverésében a gyalogságot és tüzérséget a német légierő támogatja, a német repülők, akik hibátlanul és pontosan végzik el a rájuk bízott feladatokat. Életük a hős katona élete a nap minden órájában és teljesítményük a legendák könyvébe tartozik.

TELITALÁLAT
a szovjet olajfinomító telepen. A gyár lángokban áll, a kép baloldalán a két nagy olajtartály már menthetetlenül a tűz martaléka

AZ IPARTELEP PÁLYAUDVARA
a német repülőtámadás után

ÚTKÖZBEN MÉG EGY „JÓ" CÉLPONT AKAD:
egy szovjet csapatszállítóvonat. Három telitalálatot örökít meg a megfigyelőtiszt fényképezőgépe; a frontszakasz szovjet-utánpótlása ezzel lehetetlenné vált

TRÉNSZEKÉR A FOLYÓMEDERBEN
Az egyik német bomba légnyomása felkapta és az ipartelep szomszédságában az útról a közeli folyóba vetette

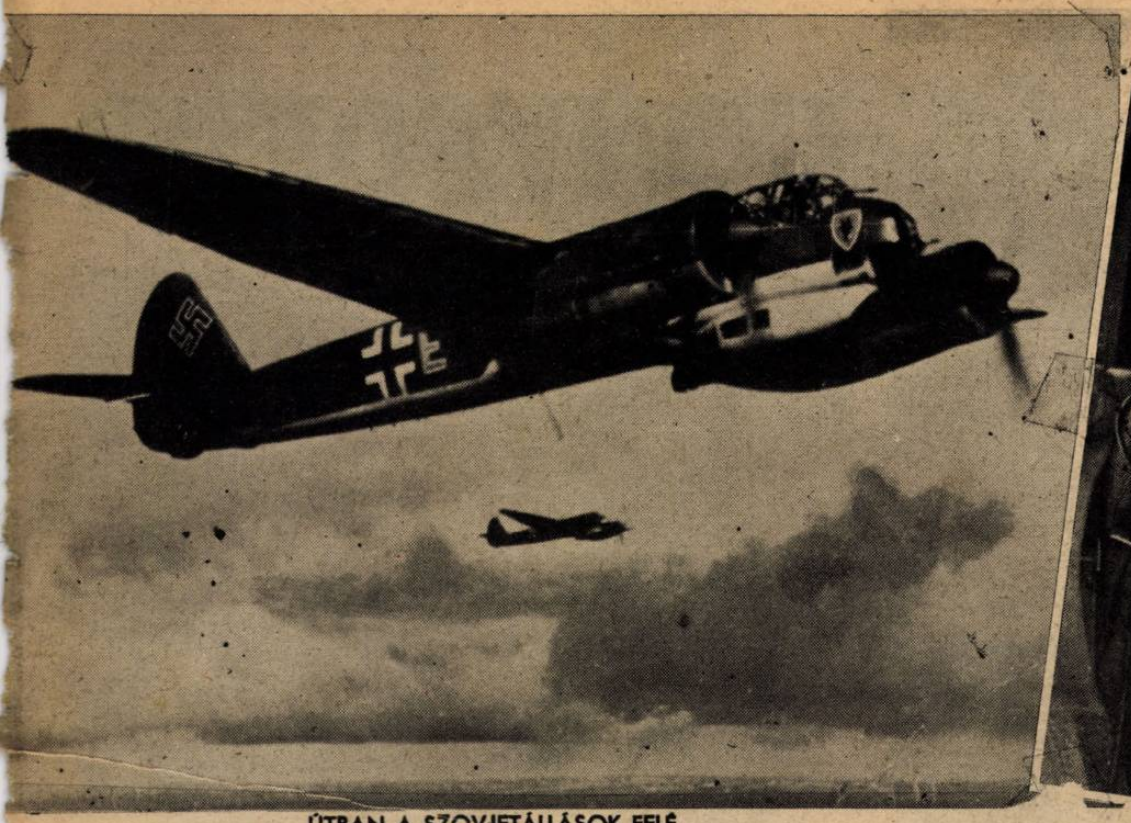

ÚTBAN A SZOVJETÁLLÁSOK FELÉ

A Ju. 88. bombákkal teli repül célja fölé; a bombák hatalmasak és ritkán tévesztenek célt.

A GÉP HARCBAKERÜLT, AZ EGYIK MOTOR TELITALÁLATOT KAPOTT

A pilóta és a megfigyelő gondterhelt arccal nézi a műszereket, de eszük ágában sincs visszafordulni a kitűzött feladat végrehajtása előtt

bombáznak a német repülők

A TÁMADÁSOK EREDMÉNYE: A SZÉTROMBOLT SZOVJETVÁROS

A szovjetcsapatok makacsul védekeztek, de találat-találat mellett jelzi a német repülők pontos és céltudatos munkáját. A katonailag fontos pontok, a hidak, az összekötő utak torkolatai, a pályaudvar, a felszerelési üzemek és a többi katonailag védett pont romokban hever. A várost nem lehet védeni tovább ...

HONVÉDEINK

↑ A HONVÉDEK HÓKÖPENYBEN GYÜLEKEZNEK, hogy elinduljanak a szovjet orvlövészek ellen

UKRÁN SZÁNOK VISZIK A CSAPATOKAT ELŐRE

← A SEBESÜLT HONVÉDET szánon szállítják a kötözőhelyre

A KÖTÖZŐHELYEN. Hozzáértő kezek emelik le a sebesültet a szánról →

↑ AZ UKRÁN LAKOSSÁG ISMÉT ELŐSZEDTE SZÍNES NÉPVISELETI RUHÁIT; vasárnaponként már ebben mennek templomba

AZ UKRÁN HÁZAKBAN MÁR NYUGODTAN VÉGZIK A MUNKÁT, TUDJÁK, MOST MÁR NINCS MITŐL TARTANIOK

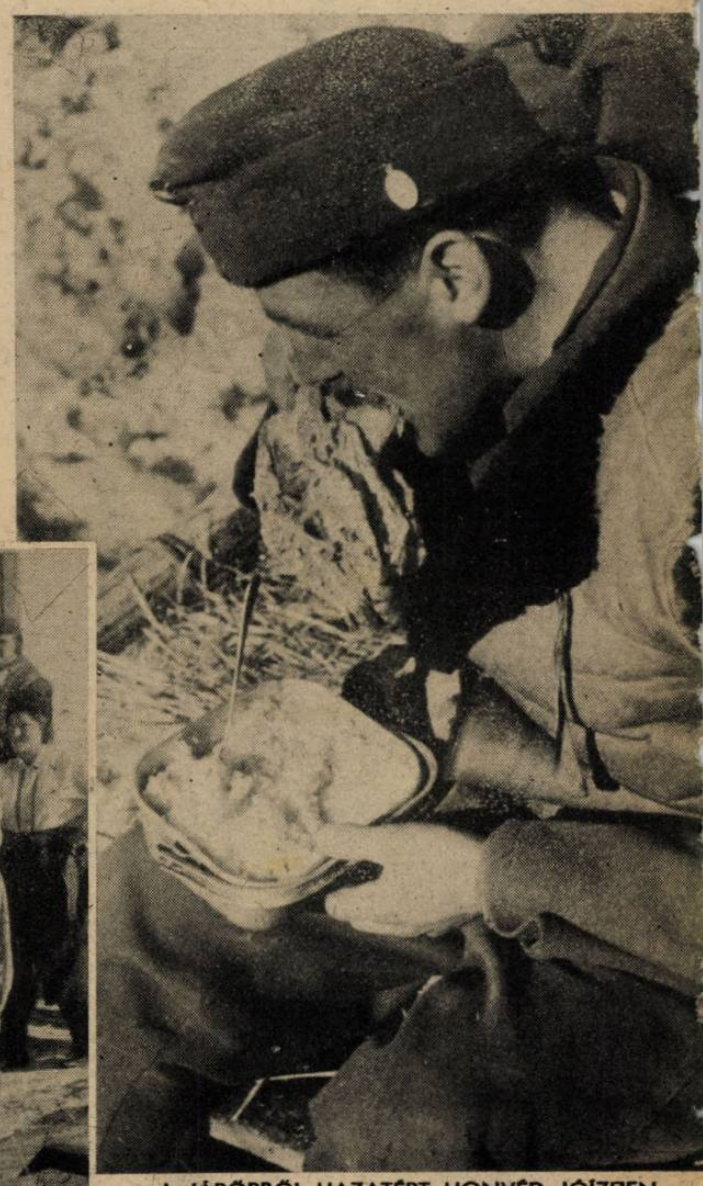

A JÁRŐRBŐL HAZATÉRT HONVÉD JÓÍZŰEN FOGYASZTJA EL AZ EBÉDET! MEGÉRDEMELTE...

→ UKRÁN LÁNYOK BEMUTATJÁK HONVÉDEINKNEK AZ UKRÁN NEMZETI TÁNCOKAT

ÉLETE UKRAJNÁBAN

AZ UKRAJNAI havas mezőkön könnyű parasztszánkók viszik előre a honvédeket.

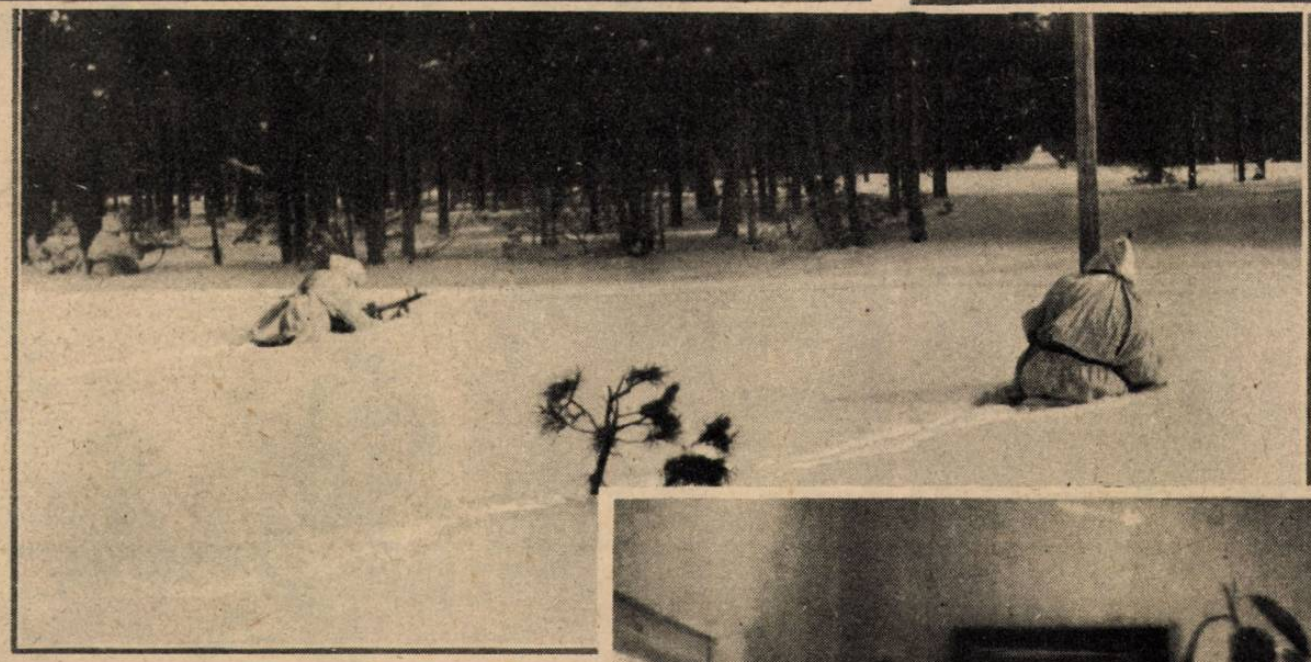

NEM KÖNNYŰ FELADAT tüzelőállást foglalni a térdig érő hóban...

← MÉTERRŐL-MÉTERRE nyomulnak előre honvédeink a szovjet orvlövészek fészke felé

↓ A TEMPLOM MESSZE VAN INNEN; egy tágasabb ukrán parasztházban hallgatják a tábori misét az ukránok is és honvédeink is

AZ ELFOGOTT ORVLÖVÉSZEK egykedvűen várják sorsuk beteljesedését

KIHALLGATJÁK ÉS MEGMOTOZZÁK AZ ELFOGOTT ORVLÖVÉSZEKET

VILÁG UJSÁG

BORIS KIRÁLY HITLERNÉL

A vezéri főhadiszálláson a háromhatalmi egyezmény és a német-bolgár barátság jegyében tárgyalt a két államfő az időszerű kérdésekről.

A HITLER-JUGEND FOGADALMI ÜNNEPSÉGE A BERLINI OPERÁBAN

1,100.000 tizennégy éves fiú és leány tett fogadalmat Németországban, hazájuk és vezérük szolgálatára. Minden esztendőben új milliós nemzedék sorakozik fel a nemzeti kötelességteljesítés zászlói mögé...

AZ OLASZ LÉGIHADERŐ

most ünnepelte fennállásának húszéves évfordulóját. Mussolini hatalmas tömeg előtt méltatta a levegő hőseinek érdemeit és a hősi halált halt repülők gyermekeit kitüntette

SZTRÁJK!

Az amerikai hadianyag-gyárakban fel-felüti fejét a sztrájk. A kizsákmányolt munkásság csak így enged a „rábeszélésnek" s tér vissza munkahelyére... Ilyen körülmények között aligha sikerül Rooseveltnek a nagyhangon bejelentett hadianyaggyártási program végrehajtása. Vagy a szó is elég?

A BERLINBEN ÉLŐ → MAGYAR FIÚK leventecsapatának az Ifjuság Országos Vezetője a berlini Collégium Hungaricum kertjében nyujtotta át az itthonról vitt leventezászlót.

LONDON BOLSEVIZÁLÁSA!

Lenin emléktábla leleplezés Majszki szovjetkövet és a felesége jelenlétében, azon a házon, ahol a vörös diktátor 1902—3-ban lakott. Lenin mészároltatta le az angol királyi házzal közeli vérrokonságban álló cári családot...

HÉTRŐL HÉTRE

V

Csak egy évről

volna jó fellebenteni a jövendő sötétszürke fátyolát, hogy lássuk nehány futó pillantásig a földrészek, az országok és nemzetek életét, úgy 1943 húsvétja körül... A világmindenség örökkévalóságában szerény a kívánságunk, hiszen csak sóhajtásnyi idő titkát szeretnénk felfedni, olyan halványan rajzolt, nyers körvonalakban s elmosódott színekben, ahogy a korahajnal mutat tájat, hegyormot és mélységeket. Csak egy rövid esztendő sűrű ködfelhőin szeretnê átcikáztatni az emberiség az értelem fényszóróját, hogy az események vad gomolygásán túl a jövendő szilárd pontjait megtekinthesse. Milliók vágyakozása, előre tudni a történelmet, legalább egy bús, rövid esztendővel; tudni a biztosat, a végzetszerűt és a felemelőt a roppant csaták végén... S ha egy félelmetes jóstehetséggel megáldott embernek sikerülne pontosan megmondani, hogy milyen lesz a világ állapota 1943 húsvétján, bizony semmi sem változna meg a viaskodó nagy táborok viselkedésében, mert a jövő titkait elsősorban az emberi elfogultság védi meg az időelőtti leleplezésektől. Hit, meggyőződés, akarat, önfeláldozás és harc építi szilárdra a győzelmet s jaj azoknak a népeknek, amelyek a legragyogóbb felszereléssel háborúba indulnak, de a lelkek gyöngítését s bontását megengedik! Amíg háború van, szövetséges mindenki, akiben a győzelem hite és akarata lobog s ellenség, aki a frontok között cselleng tétován, vagy megbúvik oldalt s a múlt barázdáiból tudálékos fecsegéssel feledtetni próbálja a jelen harcosait. Amikor zeng a föld s az ég az ütközetek zajától, amikor véreink vére omlik a szabad nemzeti életért, amikor szövetségeseink és jómagunk az utolsó forduló veszett viharait érezzük feltámadni, amikor a békét csak háborúval nyerhetjük meg, akkor minden erőt a lényegre kell összpontosítani, a jelenre, a harcra, a történelmi viaskodás diadalmas befejezésére! Ez az egyetlen út 1943 békehusvétjához!... Békét akarsz és titkot felfedezni? Ha erős és igaz emberi akaratod, akkor most szolgáld a háborút a felszántott földön, a gyárban, a műhelyben, az íróasztal mellett és a csatamezőn. Szolgáld a fegyelmet, a szociális igazságot, a népi haladást, a feltámadó magyarság tiszta, egészséges életét, szolgáld az osztálytalan egybetartozást és szolgáld Európát — hogy a tiéd legyen... Nincs más út, akármennyit hazudoznak körülötted s beszélnek, suttognak, örökké — másról!...

Érdemes nagyon

végigböngészni a baloldali sajtó husvéti írásait, hogy a másrólbeszélés, az elhallgatás és az idegencélú jelképes beszéd gyöngítő szándékait felfedezhessük. A betűkkel telesűrített oldalakon megtalálunk minden jót az ókori Róma szőradt kérdéseinek felvetésétől a jelenkori textilkereskedő vészkiáltásáig, ahogy éppen nem-árja tőkét keres az őskeresztény engedélyéhez, — de a legfőbb és az elkerülhetetlen magyar feladatokról elsikked a szó. Korunk általános és fanyar jellemzése csak annyi, hogy minden kialakulatlan, zűrös, zavaros; várni kell; majd meglátjuk; oda van a kultúra; hiányzik a szabadság; most hallgat a múzsa, a költő, a nagy gondolkodó; most akarnokok lepik el a piacot a szép nemakarnok zsidók helyett; most félrefordul és a sarokban zokog az igazi humanitás... A sarkon pedig topog, vár, les valamit a Polgár. Igy írják, nagy P-betűvel. És nincs ma semmi más baj, csak ez a polgár, aki a sületlen írások szerint, igazítgatja az óráját, „de igazítani szeretné az évet is, a századot is, amelybe beleesett...“ Igaz, hogy 24 évvel ezelőtt a zokogó polgárok eltúlzott nagy számban becsámpáskodtak először Károlyi és később Kun Béla forradalmába s akkortájt csak úgy hemzsegtek a szétrepesztő életkedvtől, igaz, hogy aranykort értek meg rövid és sikertelen igazolás után a trianoni Magyarország szűk határai között s ezért csak az utolsó évek miatt kárhoztatják az egész századot, ideges halotti idézéssel. „Hol van Andrássy Gyula? Hol van a nagy Wekerle világa? Hol van Csengery, hol van Deák?... Mi lesz Concha Győző politikájával?...“ S mert a felhívottak érthető okok miatt nem jelentkeznek, a Polgár kijelenti, hogy dolgozni lehet ugyan, de nem érdemes... Mire való ez az ernyesztő általánosítás? Miért csapják be ebben a képletes formában a magyar közvéleményt? Miért nem mondják meg, hogy az általuk képviselt gondolatvilágban a zsidót hívják polgárnak? Zs = P-vel... Igy már mindent megértünk, sőt méltányoljuk is a felvetődő kérdéseket, amelyeknek nyílt és becsületes megtárgyalása emberi kötelesség. Csak legyen vége a politikai álarcosbálnak s ne emlegessék az összefogást a munkás, a földműves és a polgár között, ne játszanak osztálypolitikát zsidó vezetés alatt s ne akarják elhitetni minden áron, hogy céljuk „Magyarország ezeréves multjához méltó behelyezése az európai népek sorába“, — mert ezt a célfigurát úgy sem hiszi el a zsidóságnak senki. Baj is lenne, ha elhinnénk. A tengelyhatalmak ugyanis nem ragaszkodnak a zsidó közvetítéshez. Vagy más népek közé akarnak behelyezni bennünket? A válaszlevelezőlapot fizetjük.

A marxizmus

közlönye sem hagyta magát a kissé burkolt lényegű feltámadások meghirdetésében s kivágta a rezet „a történelem útján“, — legalább 10—12 oldalon. A régi jó világ kedves adomája szerint, egy idősebb vidéki magyar úriasszony elutazott volt a párisi világkiállításra s a töméntelen látnivalóról idehaza így számolt be a csodákat leső családnak: „Volt ott édes lelkeim, kefe meg minden...“ Éppen ilyen a szociáldemokraták nagy beszámolója is a világ évezredes történelmi átalakulásáról: — van benne kefe, meg minden, — csak győzze a derék munkásember kihámozni belőle az értelmet. Megtudjuk a marxi dolgozatból, hogy Róma ledőlt és rabigába görbedt, mert világbirodalom volt, „nemzet nélkül“, — viszont a nemzet méltánylása helyett, két évezred történetében csak az osztályharcok és az anyagi világból sarjadt elméletek hatalmáról olvasunk. A keresztény orthodoxia enyhe megróvásban részesül s nagy megbönnyebbüléssel tudjuk meg, hogy Savanarolát ezért égették el, mert „összetévesztette a visszanyúlást a visszatéréssel...“ Milyen kár, hogy így összetévesztette a dolgokat. Egy öntudatos marxista vezér már csak visszanyúl s így mentesül a máglyatűztől. Természetesen minden függvény, — a hit, a művészet, a tudomány, szóval minden, ahogy azt Marx—Mardocháj londoni haragjában meghirdette. A francia forradalom idején egy érdekes találkozás okozta a zavart: „Az önkényuralmi király szembekerült a pénz őfelségével...“ Úgylátszik összevesztek, mert kiütött a forradalom s jött a vér és arany, a liberalizmus, a tőkés termelési rend, továbbá Marx és Engels. Idáig még csak elbírható a marxista történelemmagyarázat, de ami ezután következik, az megszégyeníti a legszőrszálhasogatóbb középkori talmúdisták okoskodásait is. A rejtett, bujtatott, csomagolt, göngyölt és vörösített elmélet szerint, a világháború győztes imperializmusa nem tudta megakadályozni a legyőzött imperializmus fegyverkezését. A két imperializmus két államcsoportba verődött s ezek a polgári játékszabályok megsértésére kényszerültek, amiből háború lett újra, — ez a mostani háború. — Ahogy a Népszava írja: „Igy voltaképen az egymástól eltérő módszerekkel a fennálló rendszer változatlan, vagy módosított formában való fenntartására törekvő hatalmak között robbant ki a konfliktus...“ Magyarul ez azt jelentené, hogy Anglia, Szovjetoroszország és a tengelyhatalmak, mint imperialista egységek összeverekedtek azon, hogy melyikük védje meg hatékonyabban a régi társadalmi rendet, de rosszul számoltak kölcsönösen, mert egyszer csak előlépett a félhomályból „a történelem, mint a termelőerők és a termelési viszonyok dialektikus kölcsönhatásának eredménye“, — és úgy intézkedett, hogy legyen igaza a szociáldemokratáknak s ők nyerjék meg a második világháborút. Nyilvánvaló tehát, hogy az állásfoglalás szükségtelen s várni kell csupán, amíg a háború „forradalmi természete“ érvényesül valahogy... Ez a nyárspolgári halandzsa, ez a hajmeresztő marxista tudalom és logikai kotyvalék csak a szándékok és remények elrejtésére való. Mert tudnak a marxisták világosan is írni. Bebizonyították, — 1919-ben...

Egyszerűséget,

világosságot, egyenes és határozott állásfoglalást követel a kor, minden alapvető kérdésben s joggal gyanús az olyan ember és sajtó, amely csak mások nyílt kiállásának gúnyos bírálatával foglalkozik, de a maga céljait és meggyőződését következetesen elhallgatja. A legkönnyebb dolog a mai nehéz időkben egy igenre, nemet mondani, de a becsületes szellemi vitában csak állítás kerülhet szembe egy másik állítással. Ha az egyik ember megmondja a véleményét és a másik olcsó szellemeskedéssel mindent tagad, a bámészkodók igen jól mulathatnak az igazság rovására és meg is dönthetik magukban a hitet rossz tréfák kedvéért, anélkül, hogy az ürességet új hit ereje töltené be szívükben... A csehek dicsekedtek ilyenfajta műveletekkel, amikor az első világháború után a győztes nagyhatalmaktól a koncot követelték. A feljegyzésekből és emlékiratokból, 20 esztendővel a trianoni békeparancs után kiderült, hogy a csehek a monarchiában végzett lelki rombolásokkal bizonyították a háborúban való tevőleges részvételüket. Elmagyarázták Benesék Wilsonnak, hogy szabotázsra bujtattak ezerféle indokolással, nevetségessé tették a háborút, izgattak a „fölösleges“ nélkülözésekkel, rémhireket terjesztettek, tagadtak, tagadtak és tagadtak mindent, amit tisztességes hazafiak hirdettek, tréfákat gyártottak, gúnyt űztek a hősiségből és az áldozatokból, dícsérték az irodalmat, a művészeteket, a múltat, az őskort, hogy a háborús kötelességtudást feledtessék és szervezett munkájukat siker koronázta... Ezért kérték a bért, hatalmas ősi földet Magyarországból is. Ez a cseh önleleplezés sok fogásra megtanította az ellenséget, de talán felkeltette az önvédelem ösztöneit is azokban, akik a szörnyű árat a cseh aknamunkáért megfizették. Az ellenség változik, de a módszer megmarad s vigyázni kell — a segítőkre...

A tehetségvédelem

kérdésében megtartott sajtóértekezleten a kultuszminiszter és legközelebbi munkatársai sok érdekes adatot tártak a magyar közvélemény elé. Megtudtuk, hogy 10 esztendő alatt, az egyetemeken, a tandíjkedvezményt élvező hallgatók száma 45.5 százalékról 67.9 százalékra emelkedett és azt hogy a közép- és felsőiskolások 1483 ösztöndíjas helyet tölthetnek be, amelyből azonban csak 106 helyen jut évi 600 pengő a tudományokban feltörő ifjúságnak. A magyar diákotthonokban 10 év előtt 3683 hely volt s jelenleg 5536 férőhely áll rendelkezésre. Az ország megnagyobbodásához és a szükségletek súlyos emelkedéséhez viszonyítva, a haladás sajnálatosan kismértékű. A szegénysorsú, tehetséges falusi gyermekek iskoláztatása dolgában pedig, Szombatfalvy György tanügyi főtanácsos helyesen állapította meg, hogy „e téren nem lehet további halogatásnak helye“, — mert földműves népességünknek csupán 2 százaléka részesül középiskolai oktatásban. A nehéz anyagi viszonyok miatt, évenkint körülbelül 1000 tehetséges magyar fiú kallódik el s ebből egy újonnan megteremtett alap, vagy 140 tehetséget megmenthet a jövőben. Az alapot tehát növelni kell úgy, hogy évenként 600 tehetséges falusi gyermek taníttatásáról gondoskodjanak. Nemcsak a gimnáziumok számára kellene sokkal több ifjat kiemelni a magyar falvakból, hanem az ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság szakiskoláiba is! A tehetségvédelem országos ügy, a képességvizsgálat pedig régen kifejlett komoly tudomány, amelynek gyakorlati művelését csak országos szervezet biztosíthatja. Nem elég a tehetségek felfedezése, mert tudni kell azt is, hogy a nemzet munkaszervezetében milyen betölthető helyekre kell irányítani a legjobb, a legkiválóbb friss emberanyagot. Az általános tehetség ritka s le is töri maga előtt igen gyakran az akadályokat, de a sajátos tehetségekből, akik egy meghatározott irányban végezhetnének kimüvelten, teremtő munkát, — rengeteg kallódik el Magyarországon s különösen a magyar falvakban. Ezt a veszteséget megakadályozni; a magyar kultúrpolitika legszebb feladata lenne...

341

Öregek és fiatalok a

Az első tavaszi napsütés mindenhová örömet sugárzott, és a budapesti állatkert lakói is vidáman üdvözölték a melegítő nap első sugarait. Unalmas a tél nagyon a számukra az egyhangú, négyfalas és zárt magányban; de tavasszal megnyílnak a rácsosajtók a levegős, napfényes területek felé, ahol már a szabadság halvány érzése kísértgetheti a távoli hazájukból hozzánk szállított rabokat.

Az itt született fiatalok a legboldogabbak; ők már nem ismerték a puszták, a dzsungelek, az őserdők szabadságának részegítő boldogságát, és hiánytalan örömmel hancúroznak, futkároznak a magyar tavaszban. Örömükkel talán megvidámítják az öregek szívét is . . .

MINTHA CICÁK LENNÉNEK, — PEDIG OROSZLÁNOK.
Még esetlenek és játékosak, de a szemükben már felvillan néha a támadószellem . . .

A CSÍKOSHÁTÚ VADDISZNÓMALACOK
egyszerre élvezik a napsütést és az életet adó édes anyatejet

A JEGESMEDVÉK fáradhatatlanul ingatják fejüket jobbra-balra; csak a hófehér bocs ficánkol nyugtalanul a mamája után.

CSÓK A TÜKÖR ELŐTT. A csimpánz-gavallér, jobb híján, saját tükörképét babusgatja; közben igyekszik intelligens arcot vágni a felvételhez . . .

A TEVÉK gőgösen elfordítják fejüket a fényképezőgép felől; a mama azonban, — egy kis hiúság . . .! — félszemmel mégis a gép felé sandít

A ROSSZINDULATÚ GNU a szokottnál is mérgesebb tekintettel méreget mindenkit, aki boria felé mer közeledni: ápolóján kívül nem is akad ilyen bátor ember

A VALÓSZÍNŰTLENÜL KICSI VÍZILÓCSIKÓT annyira elfárasztotta az út, a medencétől az élelemig, hogy kénytelen megpihenni, mielőtt követné szülőanyját az élelemhez

budapesti állatkertben

343

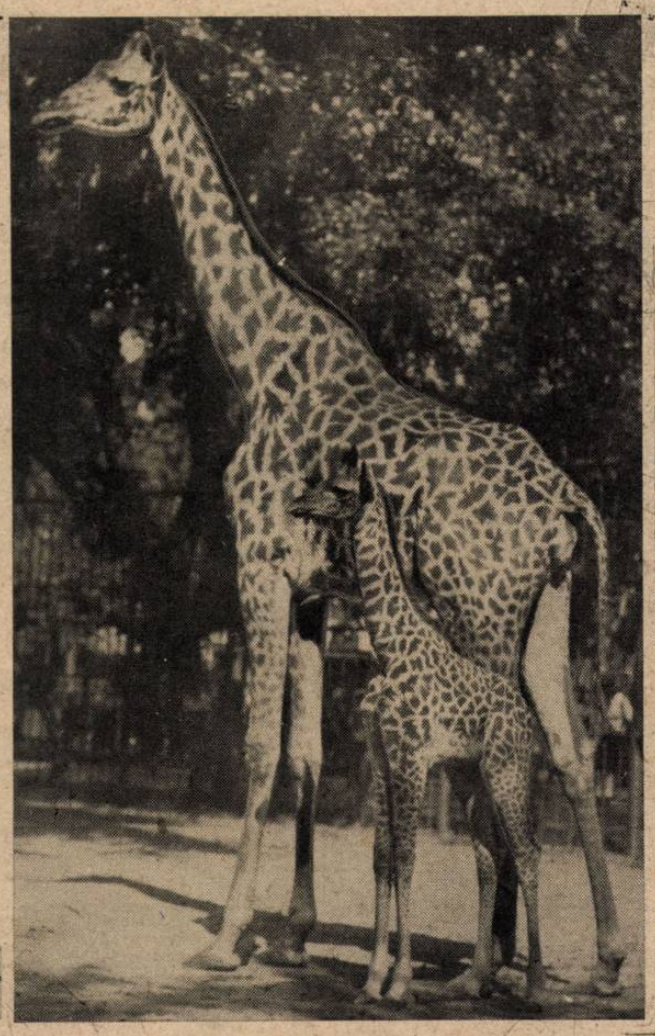

A ZSIRÁF „túlnéz" az egész állatvilágon s gyanakszik mindenkire kisfia ösztönös védelmében...

Olyan okos és szomorú a tekintete, mintha tényleg tudna nyolcig számolni...

A bölények kihaló fajtájuk komorságával, kedvtelenül nézik még a tavaszt is. Nekik már minden mindegy...

AZ ELEFÁNT-BÉBI kis trombitálásokkal veszi tudomásul, hogy „errefelé" is süt a nap. Minduntalan elnyargal az anyja mellől, nem fér a bőrébe, pedig elég bőnek látszik...

A KENGURU-FIÓKA kíváncsian lesi a fényképész tényked ését. Nincs más gondja. Élete összehasonlíthatatlanul nyugodtabb, mint távoli rokonaié; azok talán éppen ebben a pillanatban menekülnek öles ugrásokkal a fejük fölött eldübörgő japán bombázók elől... Jobb Pesten, mint Ausztráliában...

A MEDVÉK — egy kis elemózsiáért, — buzgalommal tapsolnak és táncolnak. Alkalmazkodtak az okos állatok a körülményekhez. Miért ne tegyék össze a mancsukat, ha ez kell az — embernek?

A hét érdekes képei

A ST.-NAZAIREI TENGERPART
Nem valószínű, hogy mégegyszer megtámadják az angolok...

AZ ANGOL PARTRASZÁLLÁSI KÍSÉRLET UTÁN, ST. NAZAIRE KIKÖTŐJÉBEN. ÓRÁK ALATT HELYREÁLLOTT A NYUGALOM ÉS A HALÁLOS BÉKE, — A PARTRASZÁLLT ANGOLOKNAK.
(A Magyar Futár rádióképe)

11 Berlin C 234 304 30/3 2112=
Magyar Futar Budapest/Ungarn Postafiak 37

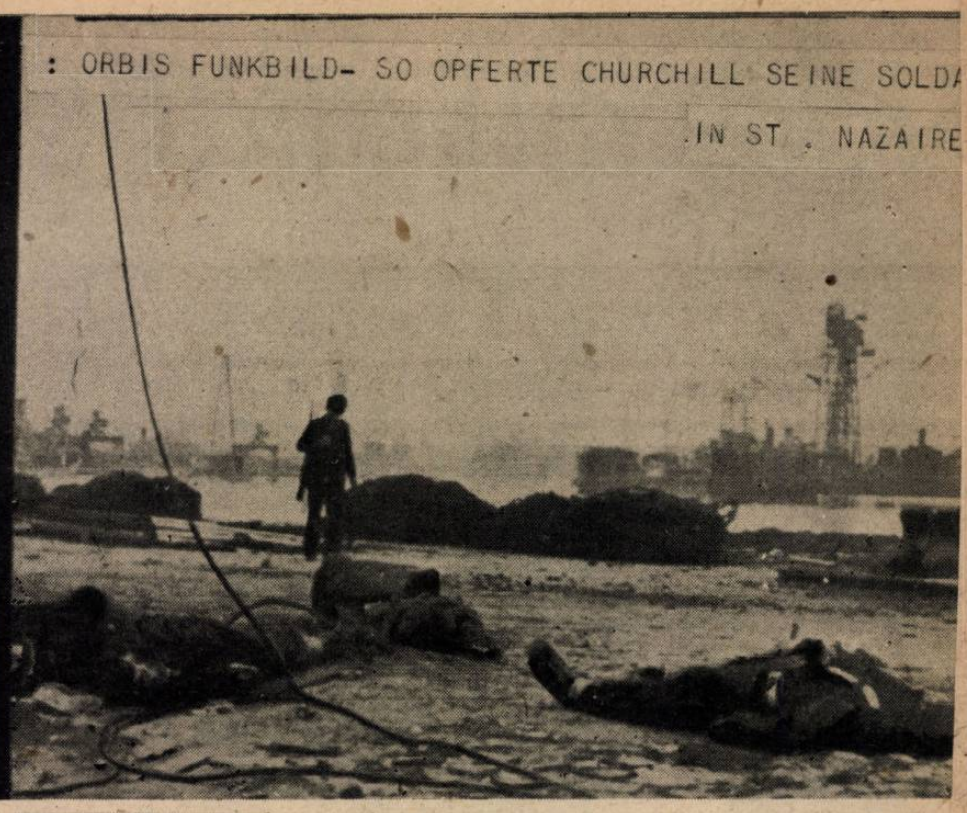

GIBRALTÁR sziklaerődje, melyet a napokban nagyhatósugarú olasz bombázógépek megtámadtak és az erős ellenséges ágyútűz ellenére súlyos károkat okoztak az erőd kikötőjében. Az olasz bombázóraj veszteség nélkül tért vissza támaszpontjára.

ST. NAZARIEI KIKÖTŐ ELLEN VEZETETT SIKERTELEN ANGOL TÁMADÁS során elfogott angol katonák kihallgatása. Az angol kísérlet nem sikerült; a foglyok arcán az elmult órák gyötrelmei mély nyomokat hagytak...

GYŐZTES JAPÁN CSAPATOK a rangooni angol követség palotája előtt. Burmában a japán hajók elfoglalták a főváros kikötőjét is és biztosították az országot a tengeri támadás ellen.

(A Magyar Futár rádióképe Tokióból, — Berlinen át)

INDUS FÖLDMŰVES.

MIÉRT LÁZONG INDIA NÉPE?

IRTA: RAJNISS FERENC

350 millió ember elgyötört típusa. Egy évszázad óta állandóan romlik a helyzete s a szabadságvágy tartja benne az életet...

Az egész világ a mesés és rejtelmes Indiát figyeli, a brit birodalom kincsesbányáját, ahol az elnyomorodott nép szabadságért és függetlenségért kiált az angol alkirály márványpalotája felé. *Sir Stafford Cripps* tárgyal Delhiben a népvezérekkel és a maharadzsákkal s elismétli a mézesmázos angol ígéreteket, amelyekkel már az első világháború idején becsapták Indiát. Az egyezkedés, a hízelgő és fenyegető magatartás, az alku és a parancs boszorkányos gyorsasággal váltakozik az angol diplomáciában, de a régi bevált módszereknek ma már kudarc az eredménye s Indiát csak végleges, világos és mélyreható engedményekkel lehetne a békés fejlődés útján tartani. *India kapuját Japán fegyveres ökle döngeti s az óriás gyarmatbirodalomban milliók hisznek az új ázsiai rendben, amelynek az uralkodó Anglia a halálos ellensége*... Cripps sovány javaslatokkal próbálta meg a kiegyezést, a hindu és a muzulmán politikai szervezetek leszavazták az eredeti ajánlatot s a vörös színekben tetszelgő volt moszkvai követ *új engedményekre kényszerült*. Kezdődik a kalmárkodás elölről, de már hiába írják alá az egyezményt egyes tényleg nagytekintélyű vezető politikusok, mert *a néphitben nagyot zuhant az angol tekintély s felülkerekedett a teljes megszabadulás reménye. Vagy most, vagy soha! Ez a lázas érzés lódítja előre az eseményeket s az angol világbirodalmat történetének legnagyobb válsága fenyegeti. Ha elvész India, — Anglia mindent elveszít. Az élet és a halál tétje forog az indiai kockán*...

A mesénél is színesebb India élete, de az élet meséje megrázó, kegyetlen és borzalmas... 400 millió ember él 4 millió négyzetkilométer területen, 700.000 faluban s a nagyvárosok szegényes negyedeiben. A férfiak 90 százaléka s a nők 99 százaléka nem tud sem írni, sem olvasni... A nép 200 különböző nyelvet beszél, 573 különböző ország, hercegség fennhatósága alatt tengeti életét s vallásában a szekták ezreire oszlik. A hinduk száma több mint 290 millió, de ezt az óriás embertömeget 3000 kaszt szaggatja szét megmerevedett társadalmi csoportokra. A kasztok között tilos a házasság s a kasztrendszerből is kivetett szerencsétlen *„tisztátlanok"* 65 milliós rétegével igazhitű hindu nem is érintkezhetik... A *mohamedánok* száma közel 90 millió s Anglia mindent elkövet a hindu-mohamedán ellentétek kiélesítésére... *Brit-India*, szerteszéjjel szórva 11 tartományból áll, de a terület és a lakosság nagyobb részét egyesíti a központi kormány uralma alatt s a maharadzsák kezére bízott *indiai államok* csak 85 millió lélek kizsákmányolásából biztosítják uraik szertelen fényűzését... A maharadzsák kiszolgálják Angliát s cserébe — függetlenek az adószedésben. Ha valamelyik bennszülött uralkodó herceg nem teljesíti alattvalói kötelességét, az indiai alkirály elcsapja s megbízható kegyenc alá juttatja a színarany trónszéket...

India lakosságának túlnyomó többsége a mezőgazdaságból él s az ipari munkások száma nem haladja meg a 25 milliót. *A falvakban és a városokban elképzelhetetlen a tömegnyomor. A lakosság átlag életkora 25 év!... A szaporodás csak évi 4 millió lélek. Az állandó éhezők száma 45—50 millió! A malária és a tífusz évenként 5 millió embert pusztít el, a pestis egynegyed milliót, a tüdőbaj 2 milliót, a kolera félmilliót s az ópium és a pálinka áldozatait nem is számolják össze, mert ezekből a mérgekből nagy haszna van a kincstárnak*...

Anglia közel 200 esztendő óta *„terjeszti a kultúrát"* Indiában s ez az eredmény. A 400 milliós őslakosságot 200.000 angol tartja féken: 60.000 katona, 4000 tisztviselő és nehány 10.000 szabad vállalkozó. *Minden egyes angolra 2000 őslakó jut, — kizsarolni belőlük a maga szerencséjét.* Az angol nem marad India földjén. Ha vagyont szerez, hazatér az anyaországba s átengedi friss honfitársainak a szomorú vadászterületet.

Anglia uralmát vádolja a történelem, mert évezredeken át India a Föld legdúsabb része volt s népei bámulatraméltó kultúrát és műveltséget virágoztattak fel a szerencsésebb korszakokban. Fűszerek, selymek, drága anyagok, gyémánt, arany, gyöngy s gazdag élelem csalogatta a hódító népeket India felé, átal az afgán hegyeken s le a Gangesz síkjaira. Krisztus előtt 1500 esztendővel, világosbőrű nomád harcosok törtek be Indiába, elűzték délnek a sötétbőrű *dravidákat* s megtelepedtek földművelő lakosságnak. Ennek a nomád népnek vallási képzeleteiből fejlődött ki a mai *hinduizmus*. *Dárius* és Nagy Sándor hadjáratai után, Tibet felől zúgott le a sárga vihar délfelé s *Aszoka* császár egyesítette majd egész Indiát. Az első nagy fellendülés kora következett, amelyet azonban a hún, mongol, perzsa és török betörések áradata pusztított el. Csak a 14. században, Dzsingisz khán diadalmas hódításai után kezdődött *India fénykora*. A muzulmán *Babur* és *Akbar* uralma alatt, India a kelet kincseskamrája, a finom iparok és a művészetek nemes országa lett, irígyelt föld, amelyen bőséges és rendezett életet élt a hindu paraszt is. A *nagymogulok* egyesítették újra Indiát s az első angol kereskedők, még térdencsúszva járultak a nagymogulok trónjához, hogy kereskedelmi tevékenységükhöz engedélyt kérjenek...

A francia és a holland versenytársak szemérmetlen kisemmizése után, az angolok megalapították 1761-ben a *Keletindiai Társaságot* s ez a magánhadsereget szervező részvénytársaság hozzálátott India területének meghódításához. *Clive* és *Hastings* nevéhez fűződik a rengeteg vérfürdő és a szédületes rablások első angol korszaka. Ahogy *Sheridan* képviselő mondotta az angol alsóházban 1787 február 7-én: *„— a Keletindiai Társaság a csavargók elvetemültségét a kalózok alávalóságával egyesíti s véres kormánypálcájával és szatócsszellemével, egyik kezében a rendőrbotot lóbálja, a másikkal pedig lop..."* A napoleoni háborúk zavaros korszakát Anglia az indiai uralom megszilárdítására szinte észrevétlenül használta fel.

India népének elkeseredése 1857-ben hatalmas arányú és veszedelmes *lázadásban robbant ki*, amelyet az angolok igen nehezen, vérbefojtottak. Az elfogott felkelőket az ágyúcső elé kötözték s *„elfújták"* őket... Kartács szaggatta szét a szabadságharcosokat s ez a kivégzési mód százszor jobban megfélemlítette a hindukat, mint az akasztás. A teljes aléltság évtizedei borultak Indiára, a nép fásultan tűrte sorsát, az angol textilipar milliókat jövedelmező piacot szerzett, a virágzó hindu házi-

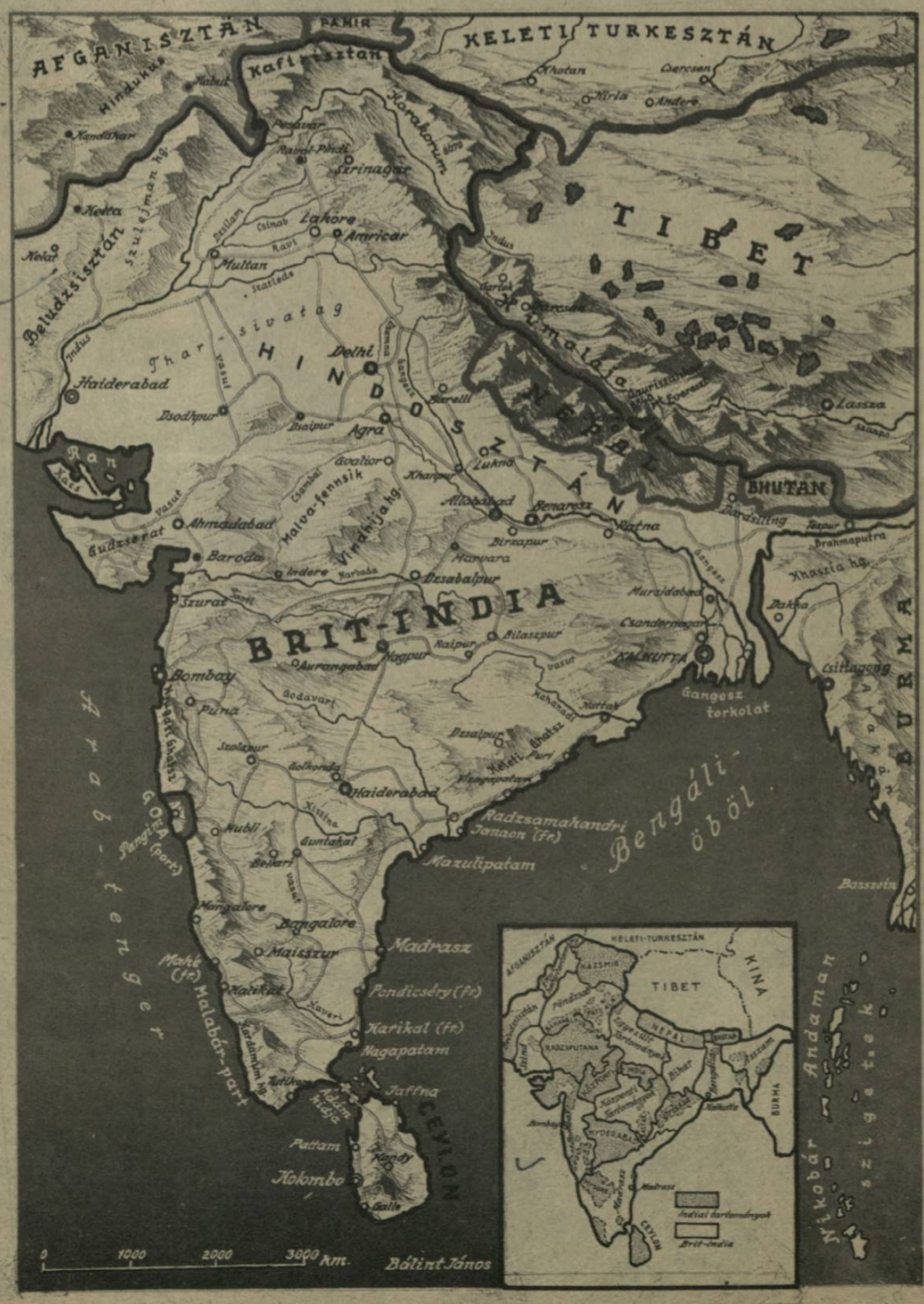

AZ ANGOL ALKIRÁLY PALOTÁJA DELHIBEN.
Itt székel Linlithgow alkirály s itt kapott szállást Cripps miniszter indiai tartózkodása idejére. Delhiben dől el India sorsa...

LORD LINLITHGOW,
India alkirálya, a világ leghatalmasabb uralkodója, mert 400 millió ember sorsát intézi közvetlenül. Az alkirályt 5 évre nevezik ki és Lord Linlithgow ideje már lejárt...

SUBAS CHANDRA BOSE ⟶
legutolsó fényképe, mely Indiából való menekülése előtt készült. Bose Singapurban az indus szabadságpárt vezére lett s felszólította népét a fegyveres ellenállásra az angol zsarnokság ellen. Az angol propaganda, halála hírét kürtölte szét a világba; Bose azonban azóta rádióbeszédet is mondott...

JAWAHARLAL NEHRU,
Gandhi után a legfontosabb hindu népvezér, a Cripps-féle tárgyalásokon. Öt évet töltött angol börtönökben. Moszkvához húz, de célja kiismerhetetlen...

GANDHI politikai körútján szívesen eljátszik a gyerekekkel... ↑

← GANDHI ÉS NEHRU (baloldalt) egy politikai gyűlésen

GANDHI REGGELI SÉTÁJA DELHIBEN. Hivei kísérik mindenfelé... ⟶

AKIK AZ EREDMÉNYT VÁRJÁK...
Hindu munkások, az évszázados rabszolgaság szerencsétlen áldozatai, a nemzeti mozgalom vezéreinek elhatározását lesik Delhi utcáin

iparteljesen tönkrement, az angolok berendezkedtek a gyapot, kávé, tea és rizs ültetvényeken, a hindu falu lesülyedt a züllésbe, az alaptermészetében józan nép az ópiumhoz és a pálinkához menekült s csak lassan, nagyon lassan zsendült fel a szikkadt, kiuzsorázott földeken az ellenállás nemzeti gondolata... *Délafrikában* védte valaki a hindu munkásokat a bányavidéken s a híre már otthon, Indiában elterjedt a sovány, puritán, fanatikus hősnek, akit *Gandhinak hívtak*...

Gandhi 20 évi távollét után, 1914-ben tért vissza hazájába s a neve rövidesen lángot vetett India legelrejtettebb zugában is. Gandhi ismerte népének hibáit s nem okolta azokért az angolokat. A kasztrendszer évezredes átkát, mint vallásos ember elfogadta, de hallatlan erőfeszítéssel dolgozott a *tisztátlanok* embertelen sorsának megjavításán és a hindu—muzulmán viszony barátságos rendezésén. *A nagy népvezér felrázta a falut, először a régi szövőszékeket, megszervezte a háziipart és a szövetkezeti mozgalmat, s tüneményes harcot folytatott az angol áru és az angol erőszak ellen. Híveinek ezreit hurcolták börtönbe* s többször bezárták Gandhit is, de a Mahatma állandóan éhségsztrájkba lépett s az angolok mindig megijedtek halálának kiszámíthatatlan következményeitől és szabadon engedték. Gandhi gyülölte az erőszakot s csak *tétlen ellenállást hirdetett*. Ha már felcsapott a forradalom lángja, *átállott a legkisebb eredményért is az angolok oldalára, hogy megakadályozza az erőszakos cselekedeteket, pedig sokszor nagyon nehéz volt megindokolni váratlan elhatározásait a nép előtt*...

Az első világháborúban *Gandhi Anglia oldalára állott*. Elősegítette a sorozásokat, — 1,215.000 honfitársának elszállítását idegen országokba — s azt hitte, hogy az angolok beváltják adott szavukat s a győzelem után India megkapja az *önkormányzatot*. És bekövetkezett a szörnyű kiábrándulás. *Amritsar városában 1919-ben egy angol tábornok sortüzet vezényelt a fegyvertelen tömegre*. Halottak százai és sebesültek ezrei bizonyították az amritsári vérfürdő gonoszságát s *Gandhi és a hindu kongresszus megszervezték a sohasem látott ellenállást, amely pusztító gazdasági következményeivel Angliát engedmények igéretére szoritotta.*

Pontosan 10 esztendő mulva, sok hiábavaló reménykedés s tárgyalás után, megszületett az *első indiai alkotmány* 1929-ben, amely a *külügy, hadügy, pénzügy és belügy* fontos feladatköreit az angolok kezében hagyta, de a nevelésügy, a mezőgazdaság és a közegészségügy kérdéseinek megoldását, nagyleikűen átengedte a választott hindu közigazgatási szerveknek.

A felháborodás orkánhangja végigzúgott Indián. *Gandhi, Nehru* és *Bose* bejárták Indiát s nyomukban mindenütt elégették a hinduk az angol árucikkeket. Ujra sok ezer ember került tömlöcbe, de Anglia az egész világ érezhető felháborodása miatt, a *kerekasztalhoz* invitálta tanácskozni a hindu vezetőket. Mostmár csak *6 esztendeig* tartott az előkészület, amig az új indiai törvény és magyarázata, — csekély 25.000 oldalon, — az angol parlament elé került. A törvényhozásban *Winston Churchill*, a jelenlegi miniszterelnök vezette a rohamokat a javaslat ellen s mindenáron meg akarta akadályozni a megszavazását. Churchill semmit sem akart engedni, jónak tartotta az indiai uralmirendszert s igy kiáltott rá a képviselőkre, akik megtapsolták a szavazás eredményét: *„Vigyázzanak, hogy bele ne zúgjon ebbe a tapsba az indiai halálharang szava, az angol uralom fölött..."* Most pedig Churchill küldte el Crippset Delhibe, hogy *igérjen többet a hinduknak*...

Az 1935-ös *India. Bill* kiterjesztette szélesebb alapokra az önkormányzatot s valóban forradalmi módon, — de csak elvben, — kimondotta *Brit-India és a maharadzsa-birodalmak egyesitését egy összindiai államszövetségbe*. Ez az új törvény is gondoskodott a hindu-muzulmán ellentétek elmélyitéséről a kisebbségvédelem címén, a maharadzsáknak pedig megadta azt a jogot, hogy tetszésük szerint lépjenek be az államszövetségbe, vagy maradjanak függetlenek. A törvényt viszont csak akkor lehetett volna a rendelkezések szerint életbeléptetni, ha már *„tekintélyes számú"* független hercegség belépett az államszövetségbe... *Anglia újra becsapta Indiát, mert a milliárdos maharadzsák nem adják fel önként az előjogaikat, az adószedési kiváltságot, a személyi kincstárt és a korlátlan önkényuralmat.* A maharadzsák csak azon veszekednek, hogy melyiküknek jár 21, 19, 17, vagy csak éppen 3 szerény ágyúlövés, amikor a közös tanácskozásra össze-

INDUS ANYA ÉS GYERMEKE

AZ ISTENEK VÁRA ANARADPHURÁBAN
A zarándokok ezrei vándorolnak fel az óriás kupolába a gyönge bambusznád korlátok közöti, a végtelenségei megnyitó magasságban imádni titokzato: isteneike...

↑ DRÁMAI KÉP A HINDU NEMZETI KONGRESSZUSPÁRT KALKUTTAI ÜLÉSÉRŐL ahová 1939-ben a sokat szenvedett és beteg Subas Chandra Bosét hordágyon vitték az ülésterembe...

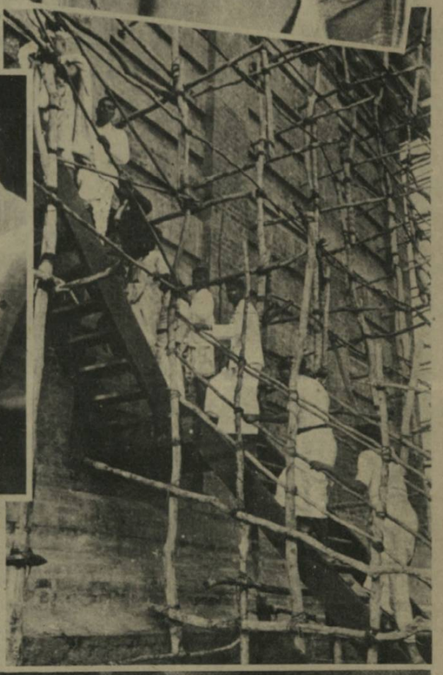

AZ ŐSI INDUS SZOVŐSZÉK. Gandhi szabadságharcát Anglia ellen, a falusi házipar feltámasztásával indították el győzelmes útjára

JÓMÓDÚ INDUS LEÁNY, LUCKNOWBÓL

ELEFÁNTVADÁSZAT MYSORIBAN.
Szelidített elefántokkal fogják be a vadakat s terelik őket a munkaszállásokra

A PATIALAI MAHARADZSA. ↓
Sokezer karát gyémánt villog a ruháján, 3500 szolgája van s az állami jövedelem 60 százalékát saját pénztárába utaltatja...

KALKUTTAI UTCARÉSZLET.
A várost már kiürítették, mert Kalkuttában várják az első japán támadást Indiára...

gyűlnek, de egyébként elégedettek a helyzetükkel. A *heyderabadi maharadzsa* akkora területen uralkodik, mint Anglia s a világ leggazdagabb embere. A derék muzulmán úrnak a mi pénzünkben számítottan *50 millió pengő* az évi bevétele, az ékszereinek értéke *2 milliárd pengő s 200 millió pengő értékű aranyrudat tartogat állandóan kéznél, a házi pénztárban, hogy valahogy meg ne szoruljon...* Mit lázadozzék a sorsa ellen az ilyen ember? Miért kívánjon egy központi kormányt, amelyik a körmére néz s nem tartja helyesnek, hogy az alattvalói éhen felfordulnak?... Vannak természetesen haladottabb szellemű maharadzsák is, sőt a *mysorei* uralkodóról az a furcsa hír járja, hogy a saját pénzét és az államkasszát egymástól elkülönítette, de az ilyen esetek csak az általános szabályt erősítik a kivétellel.

Brit-Indiában az új törvény alapján megtartott választások *a kongresszus-pártnak óriási többséget juttattak* a fontos, nagy tartományokban s megerősítették a nemzeti öntudatot. *Gandhi többszöri bebörtönöztetés után kiegyezett az angol alkirállyal s 1939-ben, a Mahatmát az angolok a rend, a nyugalom és a lassú haladás legfőbb s barátságos biztosítékának tartották...* A kongresszus azonban tüzes lendülettel tovább harcolt *a teljes függetlenségért s az elégedetlen tömegek Nehru és Shubas Chandra Bose köré tömörültek.* Az új világháború folyamán *Nehru* a demokráciák és a szovjet hívének mutatkozott, *Bose* pedig, amikor kiszabadult a börtönből, külföldre menekült s a japánok oldalán az ázsiai rend előharcosa lett. Érdekes, hogy az angoloktól dédelgetett *muzulmánok között van a legtöbb híve Japánnak.*

India népének semmi oka sincs elhinni Anglia ígéreteit s a mult keserves tapasztalatai óvatosságra és elszánt önsegélyre intik. A világháború óta nem javult, hanem *rosszabbodott* a dolgozó indiai nép sorsa és a *lassú fejlődés* elmélete, a tényeket takaró hazugságnak bizonyult. *Szaporodnak az éhinséges körzetek, növekszik a munkanélküliség, sőt a halandóság is.* India északi részén, a nagybirtokok hazájában, a bérlők jövedelmük felét fizetik a földhasználatért s délen a kisbirtokok földje már kizsarolt és rosszul művelt. A parasztság kétségbeejtően eladósodott s a szülők a gyermekeiket engedik át elnézett rabszolgamunkára az

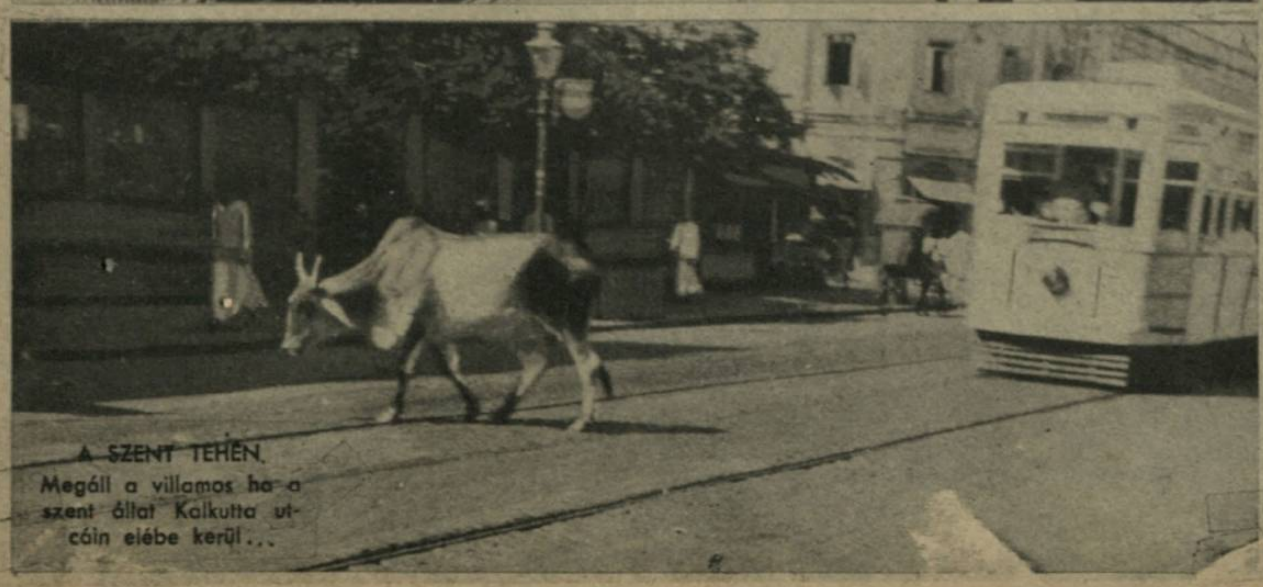

A SZENT TEHÉN.
Megáll a villamos ha a szent állat Kalkutta utcáin elébe kerül...

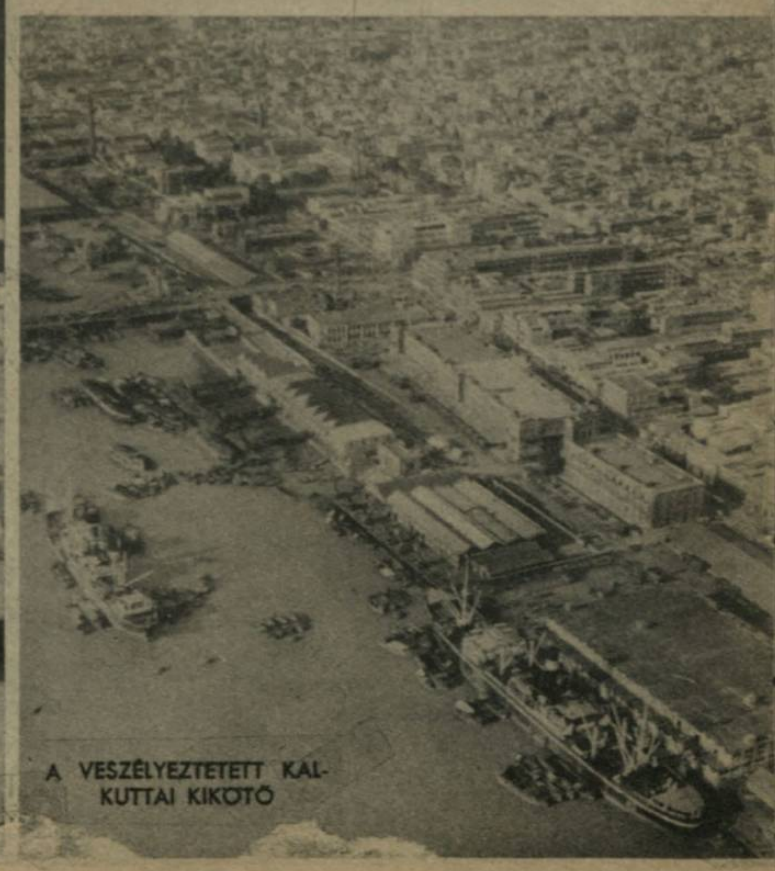

A VESZÉLYEZTETETT KALKUTTAI KIKÖTŐ

A BIKANERI FIATAL MAHARADZSA.
Vagyona felbecsülhetetlen. Élete ünnepség. Hatalmát Anglia védi...

uzsorásoknak, kamat fejében. A mezőgazdasági munkabér képtelenül alacsony, — magyar értékben napi 30—40 fillér, — s a jól vezetett angol ültetvények a föld árát és a befektetéseket pár év alatt visszatérítik dús haszonban a tőkéseknek. Az angol vas,- acél-, *textil*-, cukor- és cementgyárak igen sokszor a befektetett tőke 30—90 százalékát fizetik ki osztaléknak évenként s természetes dolog, hogy ilyen körülmények között az indiai munkásság és a földműves nép semmi hasznát sem látja a sokat dicsért angol magángazdálkodásnak. A tanulatlan ipari munkás heti 5—6 pengőt keres és csak a kiváló szakmunkások kis gárdája tudta kiküzdeni a heti 20—22 pengős bért. Nem csoda, hogy a moszkvai ügynökök nagy eredményeket értek el az indiai gyártelepeken s behálózták az ipari központokat kommunista sejtekkel. A kommunista pártot betiltották ugyan, de a hivatalos jelentés szerint Cripps a kommunista vezetőkkel is tárgyal Delhiben, — *„mint egyénekkel..."*.

Az angol kizsákmányolás minden egyes társadalmi réteget súlyosan megkárosító módszere *a londoni pénzpolitika; az angol font és az indiai rupia értékviszonyának önkényes meghatározása. Ez az irányított manipuláció önmagában sok millió fontot gyömöszöl az angol kereskedelmi vállalatok zsebébe.* A szabadkereskedelem tönkretette az indiai kisipart és sok millió ember szájától ütötte el a száraz kenyeret. India az egyetlen állam, ahol *a nyomorgó nép az ipari foglalkozásokból a mezőgazdaságba menekült s 1891—1921 között 12 százalékkal növekedett a falusi lakosság száma.* S hová menekültek a tisztes munkától megfosztott kisiparosok? Az angol közigazgatás förtelmébe, a kisgazdaságokba, ahol a *földadót* főbérlőnek adja ki a kormányzat s a főbérlő albérlőknek, akik szintén tovább adják a bérletet... *Az éhinségeknek sem a gabonahiány az oka, hanem ez a mérhetetlen kizsákmányolás.* Hiába halmoznak fel a spekulánsok nagy gabonakészleteket, ha a tömegeknek hiányzik a *vásárlóereje* s nincs annyi pénzük, hogy magukat a lassú éhhalál kínjaitól megszabadítsák! A *járványok* félelmetes pusztítása, az *ópiumszivás* elterjedése, a *közegészségügy* és a *népnevelés* elhanyagolása együttesen és haláltáncosan mutatják meg, hogy *Anglia képtelen megoldani az indiai kérdést* s álszent frázisokba burkolt jelszavai mögött nemhogy javulna a 400 milliós nép közállapota, hanem

A KUMBA MELAH ÜNNEPSÉG ALLAHABADBAN.
Háromévenként gyűlnek össze a hindu szerzetesek, egyhavi böjtre a Kumba Melah kongregációba. A befejező ünnepségre több mint egymillió zarándok szokott összeverődni; — a fele szerzetes...

BOMBAY, a nagy kereskedelmi város. 700,000 ember nyüzsög utcáin...

KÁRTYÁZNAK AZ ANGOL KATONÁK...
Bombay utcáin nyugtalan a nép. Riadó-osztagok tanyáznak a középületek udvarain s várják a parancsot a beavatkozásra...

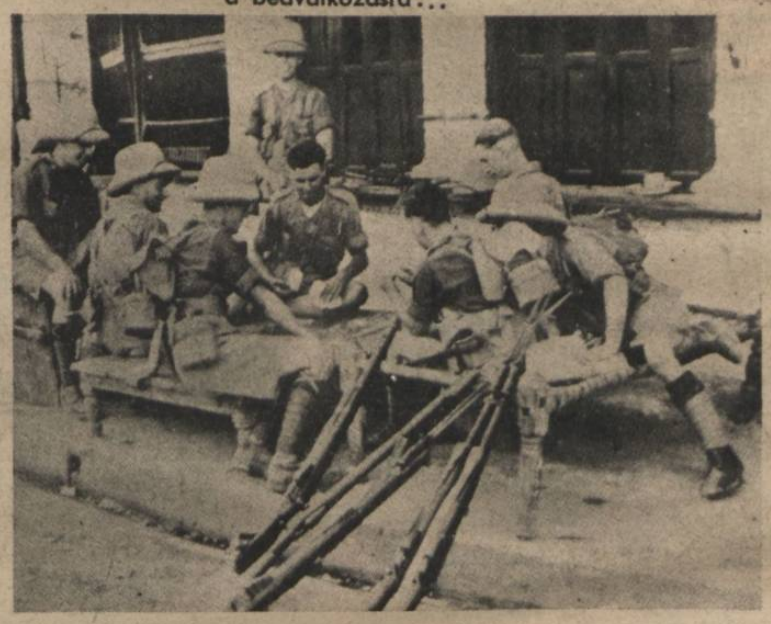

ÚTJAVÍTÁS INDIÁBAN. ⟶
Olcsó az emberi munkaerő; a mi pénzünkre átszámítva, napi 20—30 fillér a legnehezebb munka bére. A gép drágább volna...

FALUSI PIACNAP.
Teveháton szállítják az árusok kevés és olcsó portékájukat s néhány fillér haszonnal is megelégednek

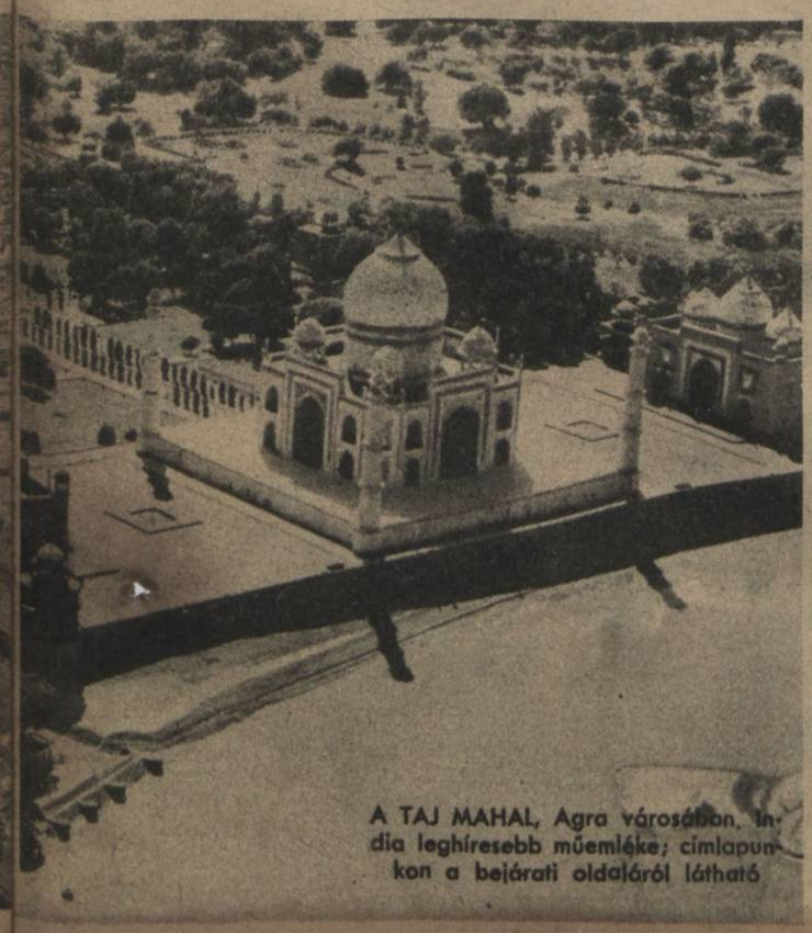

A TAJ MAHAL, Agra városában, India leghíresebb műemléke; címlapunkon a bejárati oldaláról látható

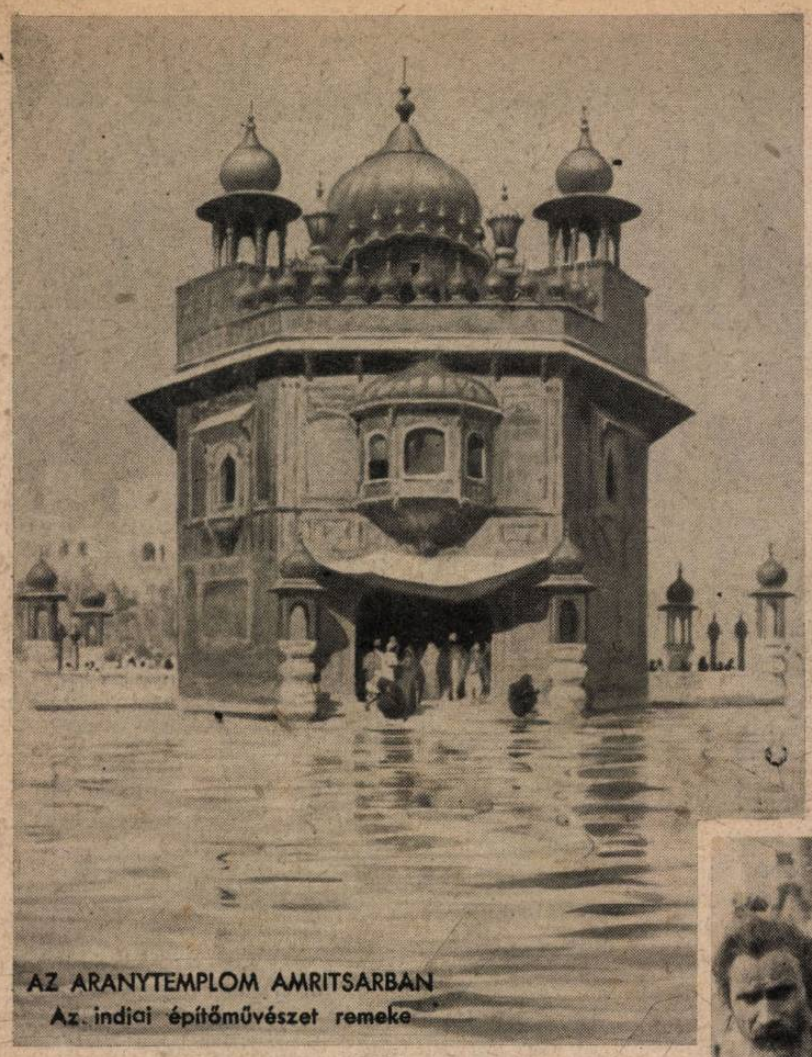

AZ ARANYTEMPLOM AMRITSARBAN
Az indiai építőművészet remeke

↑ A HINDUK EZREI FÜRÖDNEK A KUMBAKOMANI SZENT TÓBAN. Ez bizony nem tisztasági fürdő...

ellenkezőleg, *fokozatosan és veszett iramban romlik!*

Cripps kijelentette Delhiben, az első sajtófogadáson, hogy *végleges* ajánlatot hozott Londonból, amelyet vagy elfogadnak, vagy nem s hogy sok a dolga, tehát a hosszas tárgyalásra nincs ideje. A „végleges" ajánlatot minden komoly tényező nagy lelkesedéssel visszautasította s akkor kiderült, hogy van azért nehány pótajánlat is Cripps táskájában és nem is siet olyan nagyon hazafelé... A hinduk sem estek a fejük lágyára s ebből a begyakorolt kalmárviselkedésből természetesen és jogosan, *Anglia gyöngeségére következtetnek. Az utolsó tíz esztendőben az indiai nép politikai nevelését rohamléptekben vitte előre a kongresszusi párt s a gyarmatbirodalom lakossága már csak az erős, központilag irányított és mindenekfölött szabad Indiában látja megváltását.* Ennek a szabadságnak és önkormányzatnak rengeteg lelki, szellemi, népi, történelmi és földrajzi akadálya van, de ha nem sikerül legyőzni az akadályokat, akkor az emberiség *egyötödét* semmi sem menti meg a végzetes elkorcsosodástól. Indiában a hinduk és a mohamedánok testvérharca már sokat veszített erejéből; a kasztszellem szörnyűségeit ostromolja eredményesen a nemzeti összetartás érzése. Az értelmüket vesztett évezredes szokások, hiedelmek s babonák korlátait letöri lassan az idők viharosan

AZ ELAGGOTT TEHENEK MENEDÉKHELYÉN
A tehenet Indiában levágni nem szabad s a hindú-mohamedán összetűzéseknek igen sokszor az az oka, hogy a mohamedán lakosság nem tartja szentnek a tehenet. Az öreg teheneket menedékhelyekre szállítják s gondoskodnak róluk, megható szeretettel

↑ ZARÁNDOKOK AMRITSARBAN AZ ARANYTEMPLOM ELŐTT.
Sokszáz kilométert gyalogolnak a hívők s némelyikük egész életét zarándoklással tölti el...

KASHMIR, INDIA DÚSANTERMŐ TARTOMÁNYA.
Rizsföldjeit és textiliparát nagyrabecsülik a gazdag maharadzsák...

VADKAN VADÁSZAT INDIÁBAN
Angol urak, a jodhpuri maharadzsa vendégei, lándzsával végzik ki a lóháton üldözött vadkant

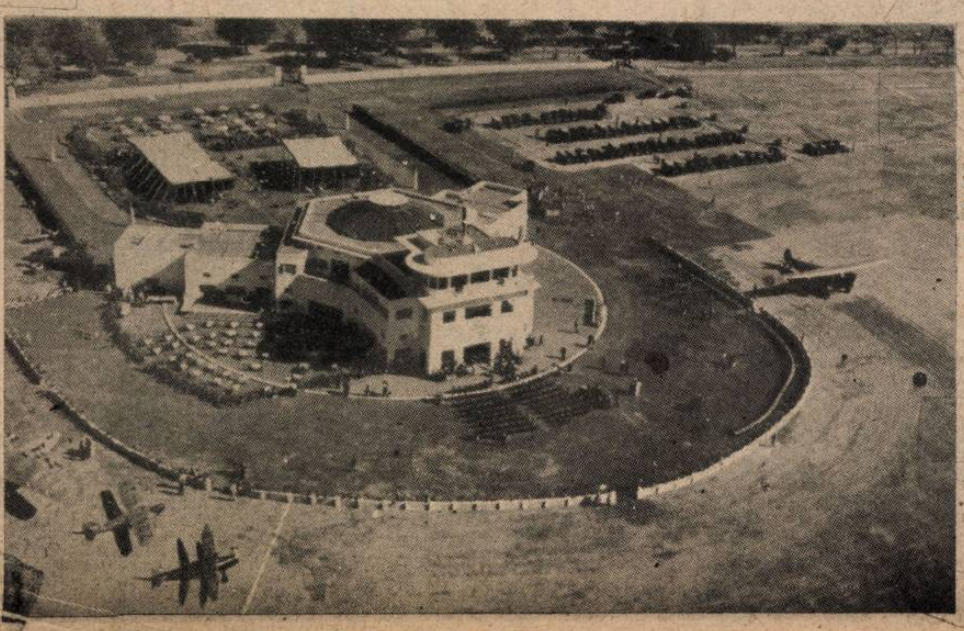

← DELHI HATALMAS REPÜLŐTERE
Cripps Kairóból repült Delhibe, megkezdeni híres és hirhedt tanácskozásait...

LUXUSVONAT → AZ ANGOLOKNAK...
Minden kényelemmel bőven ellátott vasúti kocsikban utaznak az angol tisztviselők. Zárt világban élnek s ha meggazdagodnak otthagyják Indiát és visszatérnek Angliába...

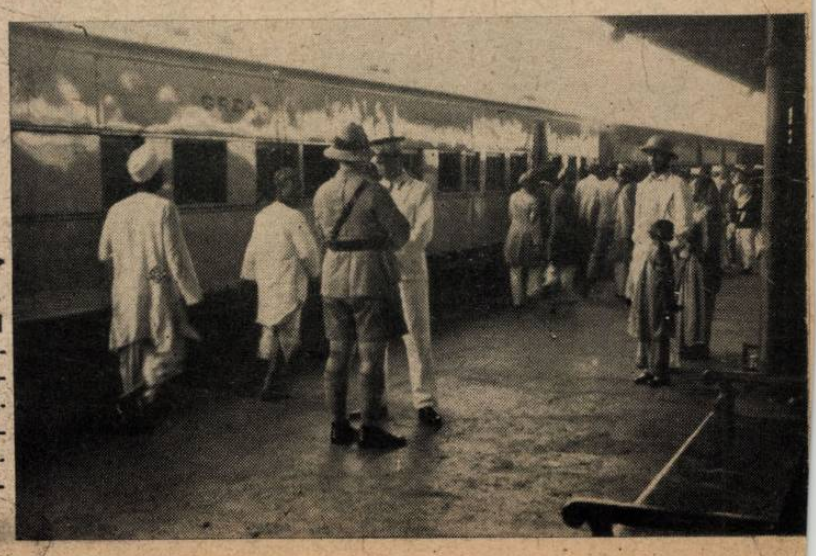

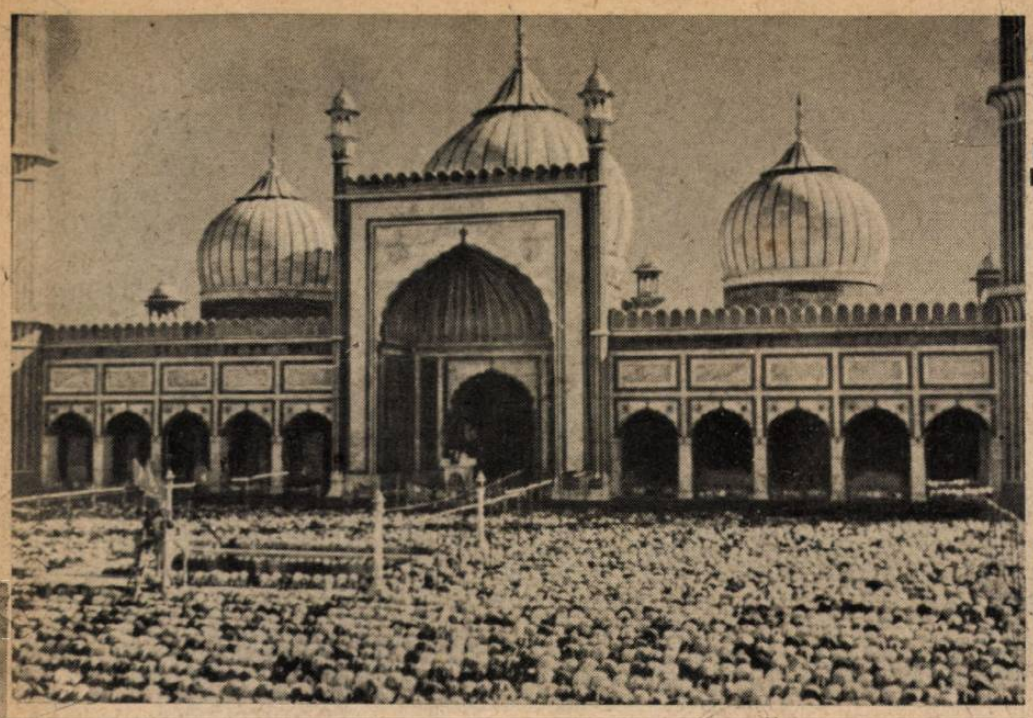

←

DELHIBEN A JAMI-MECSET ELŐTT,

10.000 muzulmán imádkozik minden pénteken

A DELHI-I NAGY MECSET BELSEJÉBEN.

Sok évszázados kultúra gyönyörű emlékei díszítik a várost, ahol Cripps az indus vezérekkel csatázik Anglia érdekeiért

↓

INDIAI UZSORÁS.

Leginkább külön kaszthoz tartozó és érdekszövetségbe tömörült pénzemberek látják el uzsorakölcsönökkel az indus parasztságot. A 100—200 százalékos kamat nem ritka... Állandóan bottal járnak s árút is adnak, hitelre...

beköszöntő szükséglete s a hindu nép lelki jósága és értelmessége, megtisztultan a szenvedések tűzében, az új világ nagy erői között érvényesülhet. Ebben a nagy folyamatban a *Cripps-féle javaslat* csak tiszavirágéletű jelenség a népi tenger zúgó hullámai fölött, amelyet elnyelnek a végtelen vizek. *Egy libegő angol papírlap nem csendesíti le az óceánt.* Két évszázad bűneiről és mulasztásairól kell számot adni, nemzedékek felgyülemlett keserűsége, komor tapasztalata és szenvedése támad a hatalmában meggyengült Angliára. Lehetséges, hogy Gandhi újra kiegyezik s lehet, hogy Nehru az utolsó pillanatban és megfelelő eredményekért a demokráciák oldalára áll. Valószínű, hogy a maharadzsák megnyitják Anglia számára a kincstárakat s ünnepélyesen kijelentik, hogy az igazságot és a hatalmat a brit birodalom képviseli. Cripps, ha nagyon megszorítják, talán még egy miniszteri széket is felajánl a hinduknak, bár nem valószínű, — és mindent megígér szóban és írásban *a háború végére...* Nyugodtan megteheti, mert Nippon győztes seregét nem érdemes elhúzódó tárgyalásokkal Indiában megvárni. A politikusok hajlandók igen udvariasan minden egyes ajánlatpontot tüzetesen átbeszélni, hogy teljék az idő s meg is állapodhatnak időre-órára Angliával, *de a történelmi fővonalon a játszma elveszett s India népe az angolok kitakarodására vár. A hindu lázadás joga a népi életvédelem ösztöneiben gyökerezik s ez a leghatalmasabb jog széles e világon!...*

BENGÁLIAI FÖLDMŰVES.

50 milliós, mongol vérkeveredésű fajta él Bengália síkjain. Itt a legerősebb a politikai nyugtalanság...

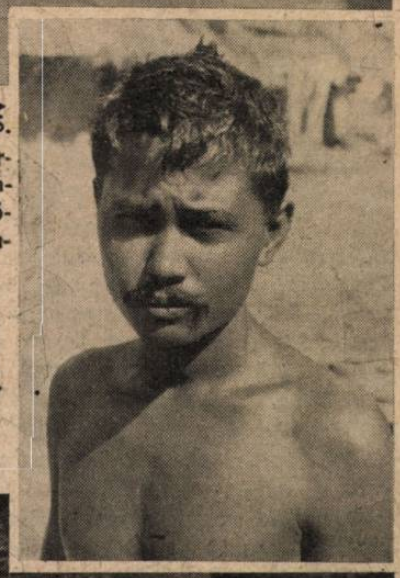

A MOGUL FORT AGRÁBAN.

A nagymogulok uralma alatt India egységes volt s kivirágzott lelke és művészete. Az első angolok még térden állva kérték a nagymogult, hogy engedje meg a kereskedelmet India földjén, az idegeneknek...

KARACHI KIKÖTŐJÉBEN, AZ INDUS DELTÁJÁBAN

A lakosság mohamedán, élénk, dolgos nép és nem szereti az indusokat...

ELFOGOTT FELKELŐK INDIÁBAN

Örökös a lázadás India északi határvonalán s a kisebb helyi harcokról az angolok semmit sem jelentenek...

TŰZ ÉS ROMBOLÁS HONOLULUBAN
Újra meglátogatták a japán repülők az amerikai szigetet *(Rádiókép)*

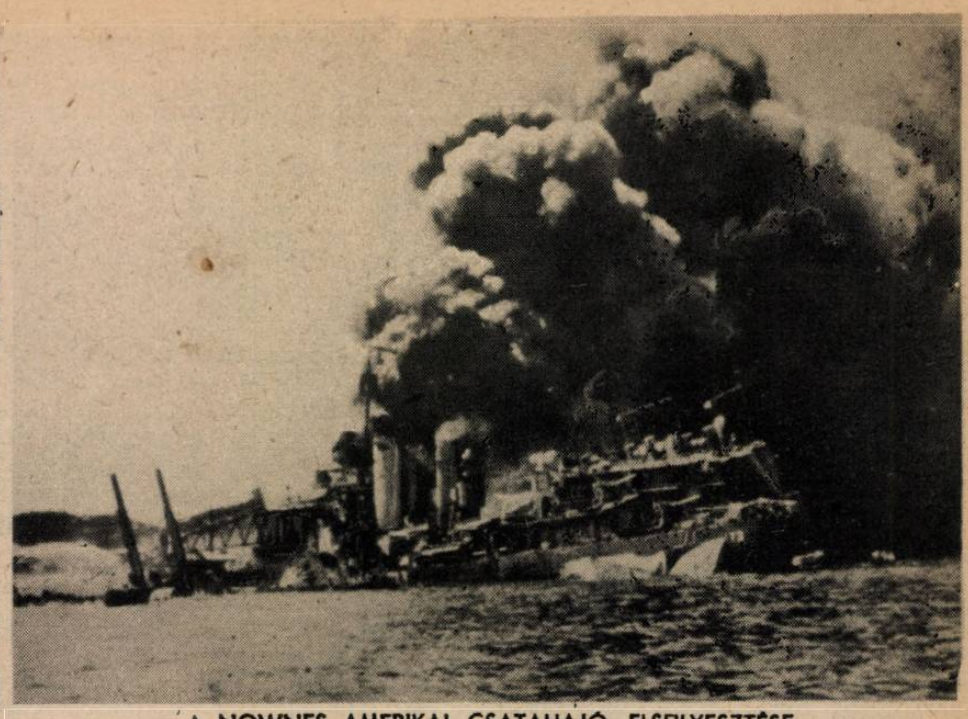

A NOWNES AMERIKAI CSATAHAJÓ ELSÜLYESZTÉSE.
Egész munkát végeztek a japánok... *(Rádiókép)*

HADIJELENTESEK, CSATAK ÉS

Az ünnepnapokon

sem pihentek a fegyverek s nemcsak a szovjet vadult változatlanul, hanem a keresztény Anglia bombázói is éppen husvét ünnepén látogatták meg Bonn városát és Páris környékét, rombolni és gyilkolni, messze a katonai célpontoktól, a városi lakónegyedekben, a civil lakosság között... Nem volna csoda, ha az ilyen kirándulásokért Anglia rövidesen igen nagy árat fizetne. A keleti hadszintéren a szovjet az Ilmentótól északkeletre összevont nagyobb erőkkel újra megpróbálta az áttörést s a két ünnepnapon véres veszteségeket szenvedett. A német légierő összetörte a harckocsi támadást és szétugrasztotta a csapatösszevonásokat. Sok vonatot és hatalmas lőszerraktárakat röpítettek a levegőbe a német zuhanóbombázók s közel 100 gépét pusztították el az ellenségnek. A murmanszki-öböl előtt tovább folyik a tengeri harc; egy nagy szállítóhajó elsülyedt, öt gőzös súlyosan megsérült s nem hajózhatja már ki értékes amerikai rakományát a vörös hadsereg megsegítésére... Keletázsiában megindult a nagy támadás Ceylon-szigete ellen, s a japán bombázók tűzesőt árasztottak Kolombó repülőterére és az összes katonai célpontokra. Délen a ceyloni támadás, északon a burmai Akyab elfoglalása . széles harapófogóba feszíti Indiát! Akyab repülőteréről egy óra a légi út Kalkuttáig s Ceylon szigetéről Madras, már szárazföldi úton is gyorsan megközelíthető. Cripps ígéretei elkéstek Indiában s Churchill is elkésett Európában a második fronttal... Feltartóztathatatlanul dübörög előre a világ összes hadszínterein a döntés. A legsúlyosabb csaták kora következik s nehány hét mulva a megtorlódó eseményektől, még a legközönyösebb embereknek is eláll a lélegzete...

1942 husvétján a világ katonai és diplomáciai helyzete, a háború végkifejlésének roppant erőfeszítéseit tárja a vizsgálódó ember elé. A szembenálló táborok a nagy tavaszi leszámolásra készülnek, számbaveszik erőtartalékaikat, felvonultatják a döntés ismert és ismeretlen pontjaira seregeiket, világfrontokra terjesztik ki hadműveleti elgondolásaikat *s várják a kedvező pillanatot a végső küzdelem megindítására.* A diplomáciai cselekedetekben is ennek a végső helyzetkedésnek lázát figyelhetjük meg. A demokráciák mindent elkövetnek a világ semleges államainak beletaszítására a háború forgatagába s keresik az utat és a módot céltalan önzésük feledtetésére. *Minden nagy esemény kifejlődőben van!* Azt is állíthatná valaki, hogy a szovjetfronton, Afrikában, a tengereken s a távolkeleti harcterek végtelenségén gyöngébb, vagy lassabb ebben a pillanatban a hadicselekmények folyamata, de ugyanakkor minden szakember érzi és tudja, hogy *a megütközési pontok mögött olyan gigantikus méretű felvonulás folyik, amely ennek a háborúnak legnagyobb meglepetéseit készíti elő.*

A háborúk történetének közismert igazsága az, hogy a hadrakelt seregek sokszor hosszú időn át s a kívülállók előtt egymáshoz méltó ellenfeleknek bizonyulnak *s egyszerre és hirtelenül jelentkezik azután valamelyik oldalon a gyöngeségnek és a kimerültségnek sok száz jele,* amelyeknek halmozódása azután rendkívüli gyorsasággal zúdítja a vesztes félre a végleges pusztulást. Ebben a világháborúban ezeknek a titokzatos jeleknek végzetes szaporodását figyelhetjük meg a nagy tavaszi bírkózás előtt *Anglia és Szovjetoroszország belső életében.* Lassú csúszó válság bomlasztja szét kétségtelenül Anglia sokévszázados erejét s ezt a szükségképen bekövetkezett belső elgyöngülést ma már csak a csodavárás reményében leplezik a szövetségesek előtt. A szigetország nagy előnye a tenger, amely elválasztja a külvilágtól s lehetővé teszi a hírszolgálat teljes elszigetelődését is. *Angliában Churchill tekintélye szétmorzsolódott. A háttérben Cripps és Eden lord viaskodnak egymással a bukásra ítélt miniszterelnök örökségéért s minden jel azt mutatja, hogy Cripps lesz a győztes.* Angliában nyiltan írnak a felsőház közeli megszüntetéséről és a társadalmi rend teljes átalakításáról. *Hatalmas néptömegek állanak közvetlenül a szovjet-követség bujtogató befolyása alatt s ezek a tömegek tüntető felvonulásokban követelik az angol hadvezetőségtől a második front azonnali megnyitását Szovjetoroszország érdekében. Maiszki* szovjetkövet példátlan nyiltsággal bírálja az angol kormányt s Moszkvában *Sztalin* kétórás elkeseredett vitában világosította fel az angol nagykövetet a szovjet tavaszi követeléseiről. *Indiából* is rossz hírek érkeznek az anyaországba. A Cripps-féle terv csak felverte szendergéséből a hindu nemzeti mozgalmat s Anglia az étvágy felkeltésével foldozgatja tovább azokat az engedményeket, amelyekről a tárgyalások megindulása idején Cripps olyan nagy hangon jelentette ki, hogy *megváltoztatásukban senki sem reménykedhetik... Egyiptomban* összeült az új parlament s a bemutatkozás nem sok jót ígér Angliának. *Iránban* Anglia kénytelen volt meghátrálni Szovjetoroszország elől s a szerencsétlen iráni népnek tett ünnepélyes ígéretek megcsúfolásával az ország nagyobb részét átengedte a vörös csapatoknak. *Törökország* természetesen a legsúlyosabb aggodalommal figyeli az új fejleményeket keleti határán s nem bízhatik tovább az oly sokszor megszegett angol ígéretekben. *Az egyiptomi partvidék, Alexandria és Gibraltár bombázása sötét árnyékot vetnek a közeljövőre s kiváltják az ellenállás ösztönét az angol gyarmatbirodalom népeiben.* Anglia nem tud komoly eredményeket mutatni a rabszolgasorsban tartott népeknek és az elárult Európának. *Az időre való hivatkozás egyre nevetségesebb lesz és a hajóhad pusztulása meglepően rövid idő alatt is beteljesítheti Anglia végzetét.* Ma még Szovjetoroszország dícséretével leplezik a közelgő katasztrófát, de nemsokára kiránthatja kezükből a történelem azt a vörös rongydarabot, amelyet a tömegek megcsalására lobogtatnak. *Anglia mérföldes léptekkel és üresen kongó szónoklatokkal a vesztébe rohan!*

ENGELBERT ENDRASS KAPITÁNY
HŐSI HALÁLT HALT
A „bátrak bátra", a legendás hírű tengeralattjáró parancsnok, aki Prien oldalán aratta a Scapa Flow öblében a legnagyobb győzelmet s egyedül 214.000 tonna angol hajótért sülyesztett el, hősi harcban befejezte tengerészéletét

A szovjetfronton

az a legnagyobb esemény, hogy *összeomlott a vörös hadsereg vezetőségének dicsekvése.* A sok győzelmi jelentés után az utolsó héten azt jelentgetik, hogy *„említésre méltó esemény nem történt"*, — vagy *„lényeges változás nincs..."* A lényeges változás hiányát a szovjet az egész téli hadjáratról jelenthette volna, mert hiszen *a félőrült tömegtámadásokkal egyetlen nagy várost sem foglaltak vissza, sehol sem sikerült az áttörés s minden rohamuk a német haderő első vonalán omlott össze.* Ez az első vonal nem összefüggő fedezéksorokból, hanem jólkiképzett támaszpontok egységeiből áll s ezért lehetett különböző szakaszokon *néhány hadosztállyal áttörni a támaszpontok láncolatát* és el is pusztulni a helyi siker után a gyors ellentámadások tüzében. *Kétségtelen dolog, hogy a szovjet sehol sem tudta elérni a német felvonulás hátsó vonalait s a nagy erőfeszítésben csak a tavaszi hadjárathoz szükséges emberanyagát áldozta fel.*

Az év első három hónapjában, március 31-ig, a szovjet csak foglyokban 104.180 embert veszített s ez a szám halottakkal és sebesültekkel együtt, meg kell haladja a félmilliót...

Az anyagveszteség ugyanezen idő alatt, 2167 harckocsi, 2519 ágyú és 2710 repülőgép!

A német tengeri kötelékek sikeresen megtámadták a hét folyamán az angol-amerikai hadianyagszállítás utánpótlási vonalait *a murmanszki öböl körül* és elsülyesztettek az értékes szállítmányokból 25.000 tonnát. *A kifejlődött tengeri csatában egy angol cirkálót súlyos torpedótalálat ért és több hadiegység megsérült.* A tengeri harcokban egy német romboló elveszett. A *murmanszki arcvonalon* hegyivadászrohamosztagok visszaverték a szovjetcsapatokat és több kiserődöt foglaltak el. A *lappföldi arcvonalon* a németek és a finnek visszavetették a megkísérelt szovjettámadást és heves ellentámadásban megsemmisítették az ellenséges zászlóaljakat. A *finn légierő* a kifejlődött légicsatákban 35 szovjetgépet lőtt le, közöttük több

← SZOVJET REPÜLŐGÉPEK TEMETŐJE...

→ AMIKOR KIGYULLAD A SZOVJET-PÁNCÉLOS!

Nagy a katonaöröm, ha az előretörő ellenséges harckocsit közvetlenül az állás előtt pusztítja el egy jól irányzott lövés.

ÚJ FORDULATOK

angol gyártmányú gépet. *Leningrád és Kronstadt* tüzérségi lövetése után óriási tüzek keletkeztek. Az *Ilmen-tótól délkeletre és északkeletre* még mindég tartanak a súlyos harcok s a szovjet kétségbeesetten erőszakolja a lényegtelen helyi sikereket. *Ezeknek a támadásoknak borzalmaira vet világot az a jelentés, hogy egy brandenburgi hadosztály a téli hadjáratban 172 szovjet támadást utasított vissza, 2250 foglyot ejtett és állásai előtt 11.700 szovjet halottat számoltak össze. Egy másik német hadosztály állásait 300 támadásban 19 visszavert szovjet-hadosztály ostromolta meg, sok fogoly, hadizsákmány és 5000 halott elvesztésével. Az ilyen veszteségeket pótolni már lehetetlenség!*

A német légierő hevesen és sikerrel bombázta *Moszkva* központi városrészének katonai célpontjait és a Volga felső folyásánál az összes fegyverkezési üzemeket. *Az év első negyedében a szovjet több mint 2710 repülőgépet veszített el, reménytelenül harcbadobott légiegységeiből.* Az Ilmen-tónál megkísérelt szovjet légitámadásnál a németek egy nap 57 repülőgépet lőttek le, s a rohamozó osztagok néhány nap alatt 2200 halottat hagytak az aránylag keskeny támadási szakaszon. *Oreltől* északkeletre a szövetséges csapatok betörtek a szovjetvonalba és elfoglalták a vörösök első állásait. A *Donec-vidékén* is összeomlottak a rohamok s a harci tevékenység az utóbbi napokban elcsendesült.

Charkowtól keletre a kemény harcokban erőteljesen előretörtek a magyar csapatok is és fontos helyi sikereket arattak. Magyarország Kormányzója az alábbi táviratot intézte Olgyay Károly altábornagyhoz a keleti megszálló csoport parancsnokához és vitéz Sziklay György vezérőrnagyhoz a nyugati megszálló csoport parancsnokához:

„— Több mint egynegyed éve annak, hogy a szovjetorosz arcvonal mögötti területeken magyar megszálló seregtestek is résztvesznek a biztosító szolgálat ellátásában. Noha e seregtestek kizárólag az arcvonal mögötti területen való biztosító és rendfenntartó szolgálatra vezényeltettek, a keleti megszálló csoport seregtestei a tömegesen felbukkanó ellenséges partizán hordákkal kemény harcokat vívtak, sőt egy seregtest német erőkkel együtt a szovjetorosz támadások elhárításában is tevékenyen résztvett és ma is az arcvonalban van.

— Örömmel és büszkeséggel állapítom meg, hogy a magyar megszálló erők csapatai a kemény orosz télben nehéz elhelyezési és közlekedési viszonyok között a biztosító szolgálat ellátásában mintaszerűen megállták helyüket és dacára annak, hogy fegyverzetük és felszerelésük a korszerű harc követelményeit nem elégítette ki, a váratlanul elfogadni kényszerült harcokban új babérokkal gazdagították a magyar katona dicsőségét és hírnevét.

— Legmelegebb köszönetemet és dicséretemet fejezem ki ezért a magyar megszálló csoportok minden tagjának és megbízom, hogy ezeket bajtársi üdvözletemmel együtt összes alárendeltjeinek tudomására hozza."

A magyar nemzet minden tagja büszke örömmel tekint a Kárpátokon túlra, vitéz honvédeink felé, akik az új Európa harcaiban a magyar földet s hazánk jövőjét védik.

A szovjetfront *déli szakaszán* egyelőre csak védőharcok folynak s a tengelyhatalmak légiereje mér halálos csapásokat a gyülekező szovjetcsapatokra. *Novoroszijszk* kikötőjében két kereskedelmi hajót elsülyesztettek és négyet súlyosan megrongáltak a bombázó repülők. A *szebasztopoli* repülőgépgyárat felgyujtották egy nagy légitámadásban. A *Kercsi-félszigeten* csak gyönge szovjeterők indítanak szórványos támadást a szövetségesek szilárdan tartott vonalai ellen.

A tengeri harcok

márciusi mérlege szerint a német haditengerészet és a légihaderő *646.900 tonnát, összesen 105 hajót sülyesztett el és 39 hajót rongált meg.* Az angolszász kereskedelmi hajózás veszteségei mellett nagy figyelmet érdemel *az angol hadiflotta növekvő vesztesége is.* Február és március

ROMMEL ÉS KESSELRING

vezértábornagy találkozása Észckafrikában, Kesselring a légi alakulatokat vizsgálta meg

CEYLON SZIGETE, AZ UTOLSÓ BRIT TÁMASZPONT AZ INDIAI ÓCEÁNBAN

A bennszülöttek szabadságot követelnek s megtagadták a kötelező katonai szolgálat bevezetését. A sziget fővárosa, Kolombó rendkívül súlyos japán légitámadást élt át.

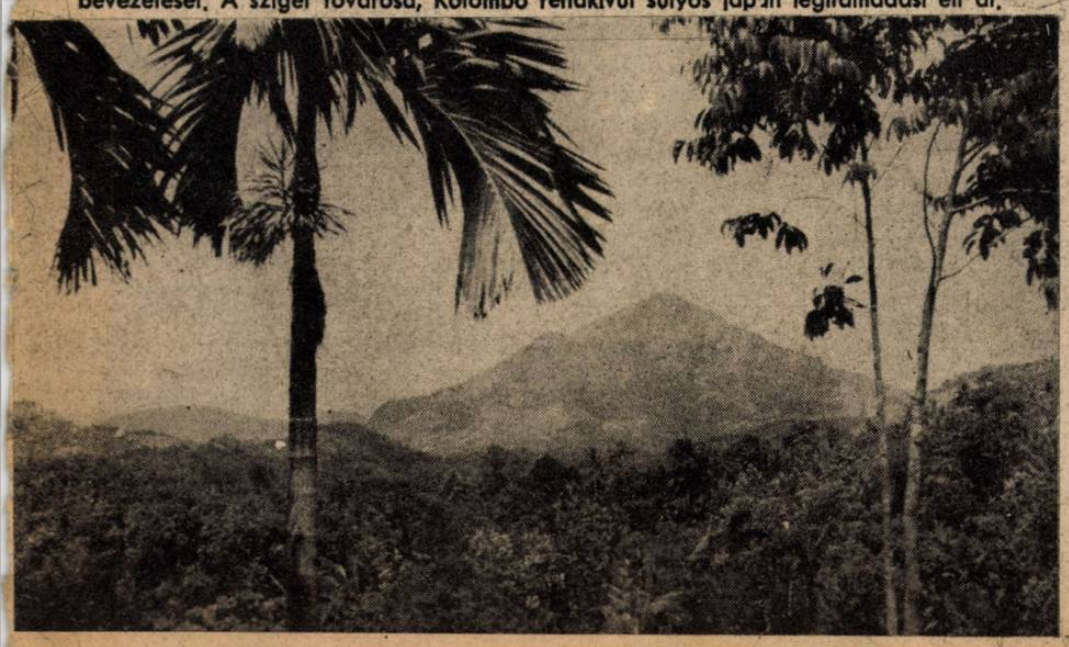

ÉSZAKAFRIKÁBAN

homokviharok akadályozták az elmúlt héten a hadműveleteket. A „ghibli" dühöng a sivatagban s elsodorja a sátrakat is a katonák feje felől

OLASZ REPÜLŐGÉPEK A TÁMASZPONTJUKON, KÉSZEN A HARCI BEAVATKOZÁSRA

AZ ÉGBŐL HULLOTT LŐSZER.
Az előretolt csapatokhoz repülőgépekről dobálják le az utánpótlást

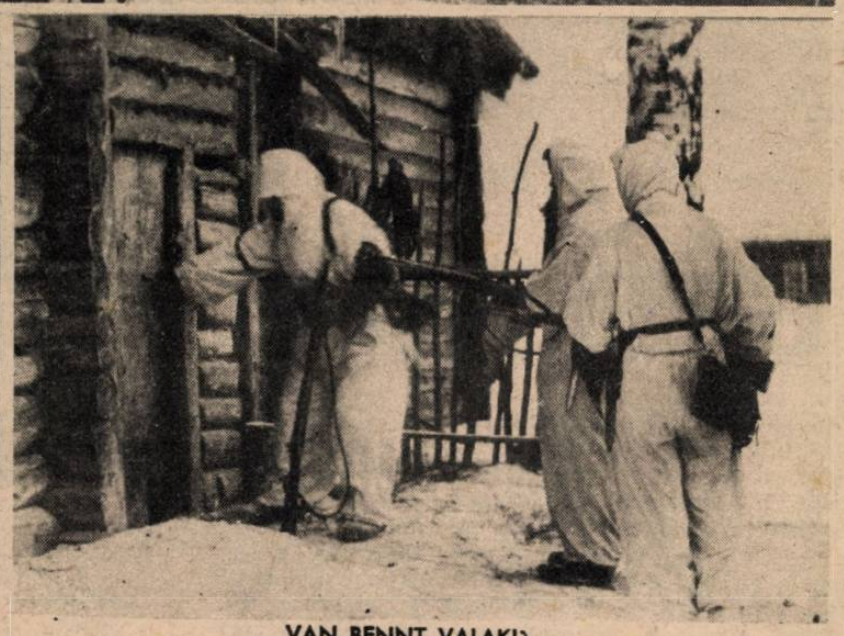

VAN BENNT VALAKI?
A házak gondos átkutatása egy elfoglalt szovjetfaluban

AHOL A HARCVONAL A FALU KÖZEPÉN FUT ÁT
A ház pincéje is fedezék lett

ELFOGOTT SZOVJETKATONA.
Megsérült az arcán az utcai harcban...

HÓVIHAR AZ ÉSZAKI FRONTSZAKASZON. UTOLSÓ DÜHÉT ONTJA A TÉL A KATONÁKRA...

havában a német haditengerészet elsülyesztett egy nagyobb ellenséges cirkálót, 8 rombolót, 3 korvettet, 4 torpedónaszádot, 12 torpedó és motoros ágyúnaszádot, 5 őrhajót és 3 tengeralattjárót vadászt. A német légihaderő 2 motoros ágyúnaszádot és 3 őrhajót sülyesztett el, s a haditengerészettel együtt megrongáltak súlyosabban *37 ellenséges hadihajót*, közöttük 10 cirkálót, 11 rombolót és 5 tengeralattjárót. *Az angol hadiflotta vesztesége állandóan emelkedik s az ellenőrzésére bízott tengeri vonalakon hatóereje meggyöngül.*

A német légierő óriási támadást intézett Anglia délkeleti partvidéke ellen, az olasz bombázók megtámadták Gibraltárt s a kikötő berendezésében, a fegyverraktárakban, a repülőtereken nagy károkat okoztak. Afrikában az egyiptomi partvidék bombázását terjesztik ki a tengelyhatalmak mindig szélesebb sávokra, Málta szigetét pedig használhatatlanra rombolja már a szakadatlan légitámadások sorozata.

A *Földközi-tengeren* az olasz torpedóvető repülőgépek, erősen biztosított angol hajókaravánból elsülyesztettek egy nagy gőzöst. Az amerikai tengerpartokon támadó olasz tengeralattjárók már *114.000 tonna ellenséges hajóteret sülyesztettek el.* A tengeri és a légihaderők együttes harcbavetése a La Manche-csatornától az afrikai partvidékig, Angliát fokozott, de sikertelen ellenállásra kényszeríti, hacsak nem számítjuk sikernek azt, hogy *Lübeck városában*, távol a hadicélpontoktól *a barbár angol légitámadás elpusztította a dómot, a Mária-templomot, a Szent Péter-templomot, és Boulogne újabb bombázásánál egy francia gyermekotthont romboltak szét a lakónegyedekben s a 40 polgári halott között 14 gyereket és 2 gondozónővért találtak... Az angol módszer csak felszítja a szenvedélyeket, komoly és számbavehető katonai eredmények nélkül.*

Északafrikában dühöngő homokviharok akadályozzák egyelőre a szárazföldi harcokat. Egy olasz felderítő osztag heves közelharcban szétszórt egy angol páncélkülönítményt és súlyos károkat okozott az ellenségnek. Az angol sajtó a közeljövőre nagyszabású hadműveleteket jósol az Afrikai hadszintéren...

Japán harca

Burmában is a dicsőséges befejezés felé közeledik. *Prome* városa elesett s a megvert angol csapatok elhuzódtak a várostól északi irányba. Nyugatburmában *Akyab* kikötőjében japán cirkálók és rombolók jelentek meg s nagyobb csapategységeket szállítottak partra. Az elmenekült promei angol védőrségnek nincs már visszavezető útja sem a meneküléshez. Az *Irravadi* és a *Sittang* folyó völgyében észak felé törnek előre a japánok és *nagyobb bekerítő műveleteket hajtanak végre.* A *tungui* arcvonalon hétnapos harc után hátrált meg a kínai sereg, amelyet a burmai bennszülöttek önkéntesei is megtámadtak. *Március 21. és 30-a között a japánok 103 ellenséges repülőgépet lőttek le, s véglegesen biztosították maguknak a légifölényt.* Japán bombázók felgyujtották és szétrombolták *Lashio* fontos vasúti állomását s megszakították az összeköttetést a burmai út és a Mandalay-vasútvonal ezen legfontosabb szakaszán.

A keletázsiai hadszíntér egyéb területein tervszerűen halad előre a japán megszállás és az elfoglalt támaszpontok berendezése az újabb hadműveletekhez. Az *Andaman* szigeteken véglegesen helyreállott a rend és az új japán megerősítések *véglegesítik az uralmat a Bengali-öbölben, India kapui előtt. Ceylon* szigetén több légiriadó óriás pánikot okozott s a szigeten japán partraszállást várnak. *Uj Guinea* szigetén is összeroppant az ellenállás s *Port Moresby* hadicélpontjait állandóan bombázzák a japánok. *Ausztráliában Port Darwin* kikötője fölött egyetlen támadásban 13 nagy ellenséges gépet lőttek le a japán repülők s a kikötő berendezésében is nagy károkat okoztak. *Csangkaisek* serege is több súlyos vereséget szenvedett Kína belsejében, ami azt bizonyítja, hogy *a japán nyomás Keletázsia terében mindenütt egyformán erős s az angolszászoknak semmi reményük sincs a japán hadvezetőség tervszerű foglalásait megakadályozni.*

Amerikában is elcsöndesedett a nagy tengeri csatát követelő sajtózaj. *Ito* a japán haditengerészet szóvivője kijelentette, hogy *az Egyesült Államok 10 esztendő mulva sem lesz elég erős Japán megtámadásához...* Az amerikai sajtó azt is beismeri, hogy *Corregidor szigete előtt a japánok az utolsó védelmi vonalakat is áttörték, az erőd víztartályát felrobbantották s a sziklavárba szorított csapatok, víz és lőszer hiányában rövidesen fegyverletételre kényszerülnek.*

A világ összes harci frontjain a tengelyhatalmak acélos kezében van a kezdeményezés s a jövendő irányítása a győzelem és a béke felé.

A HÁBORÚS ÖRÖK VÁROS

Róma, az Örök Város a kiméletlen háboru gondjai között is a messzi jövőre gondol: féltő gonddal őrzi a régi dicsőség kincseit, emlékeit az esetleges támadások elől. Ezek az emlékek, melyek a több mint kétezeréves mult beszédes tanui, pótolhatatlan kincsei Rómának és egész kultúránknak. Biztosításuk, megmentésük a jelen fontos és nehéz feladata. Róma őrzi kincseit és az eddigi jelek után ítélve, sikerülni is fog megőriznie, hogy a győzelmes háboru befejezése után, ismét évszázadokon át hirdethessék a nagy korok dicsőséges emlékét.

Konstantin ívét a homokzsákok ezrei védik az esetleges légitámadás rombolásaitól.

Septimius Severus diadalívét egészen beépítették.

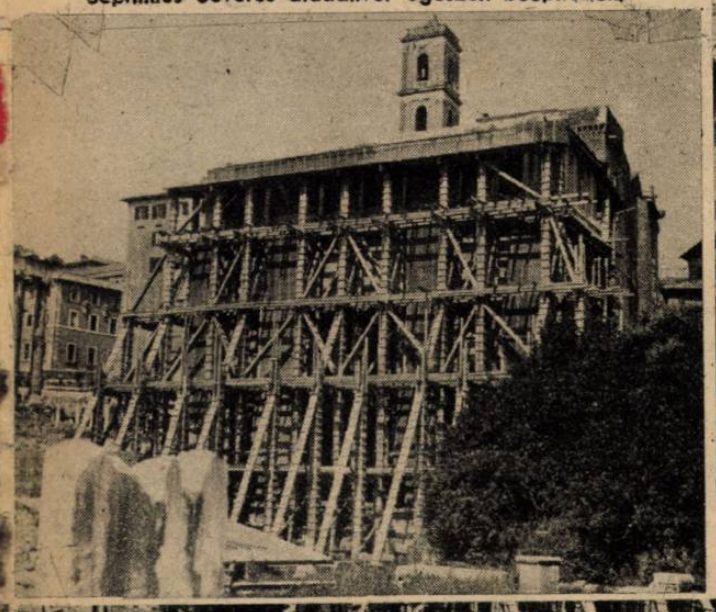

↑ Antonius oszlopának legértékesebb részeit cementtel vették körül.

↑ A Colosseum régi falai között a zászlók és jelzések egész sora emlékeztet a különleges időkre.

← A Forum Romanum oszlopait védő erős deszkázat.

Titus diadalíve → a védő-építmények alatt.

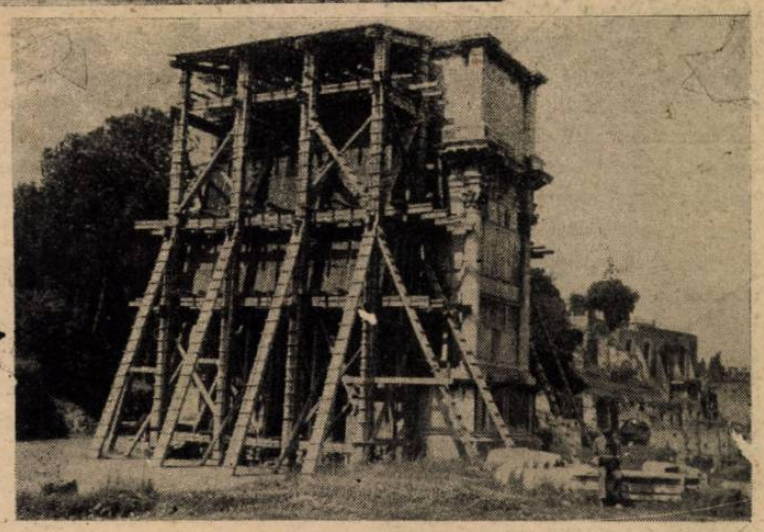

↓ A Forum Romanum egyik részlete.

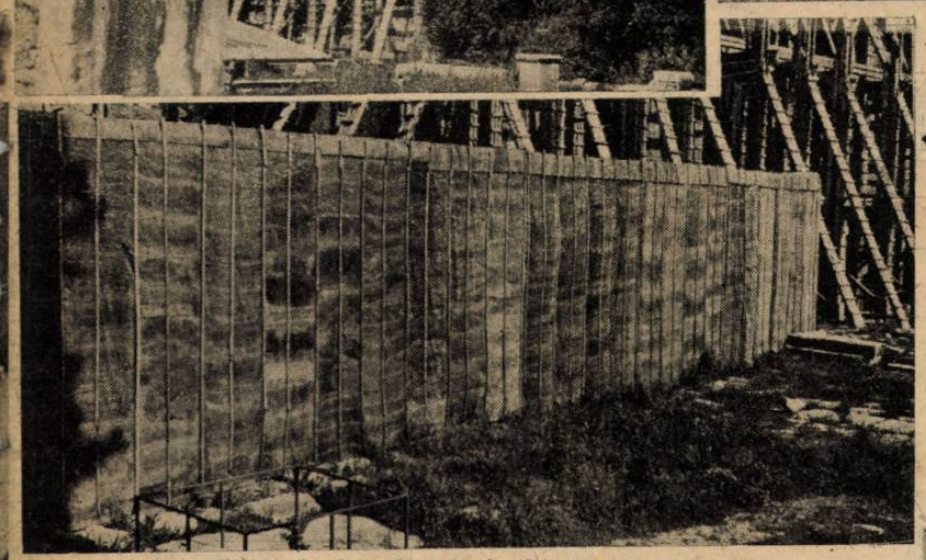

Traján domborműveit bedeszkázták és bevonták védőburkolattal.

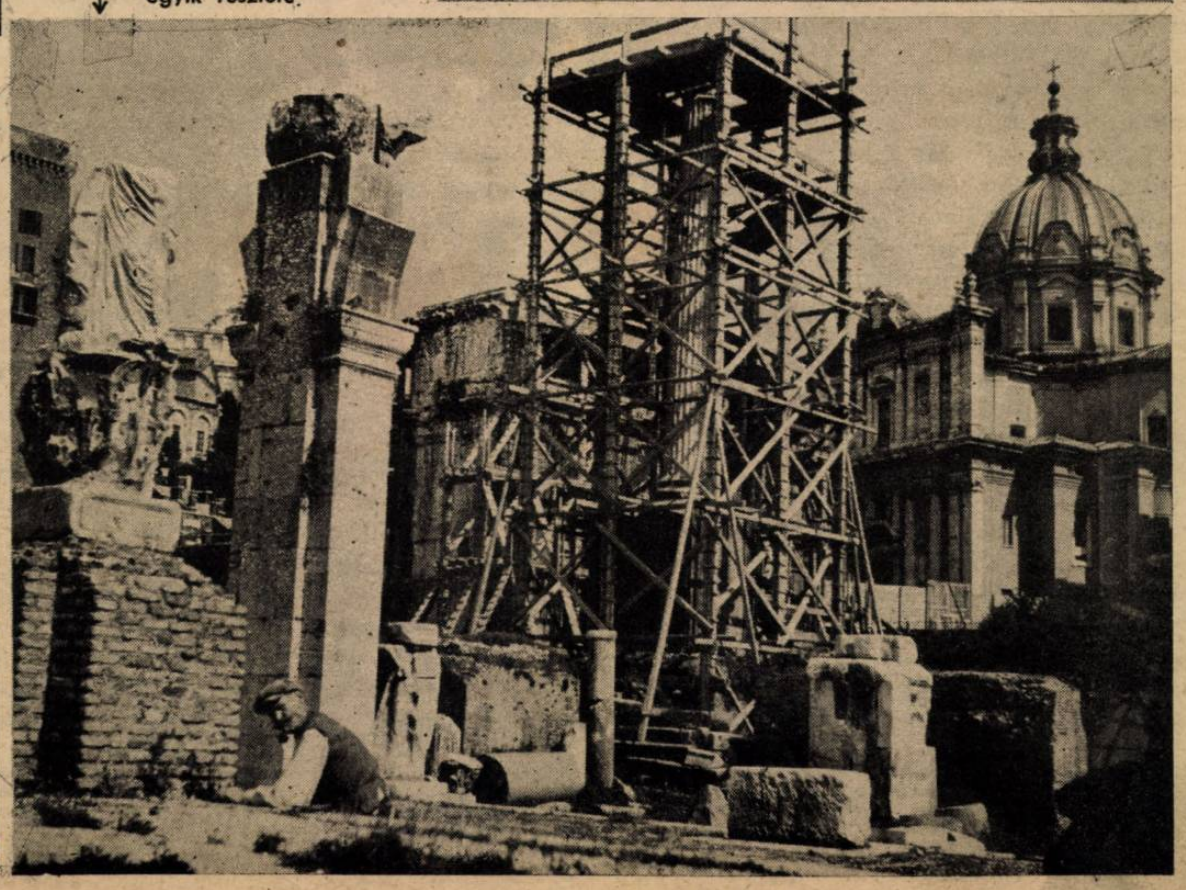

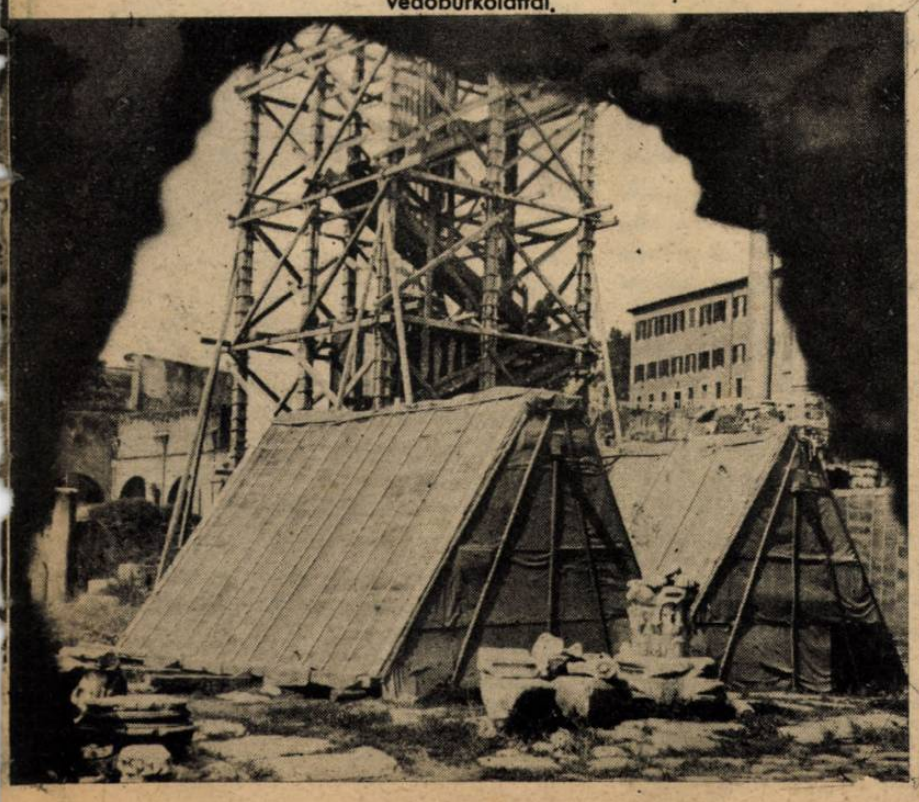

RÉGI MAGYAR VILÁG

Mi, akik ma olvasunk az ujságokban híreket, felnőtt korunkban tanuljuk meg igazán a földrajzot az Északi-sarktól a Déli-sarkig... *A száz év* előtti ujságolvasó is nagy tömeg külföldi hírt olvasott abból a világból, mely már semmiképpen sem hasonlít a mostanihoz.

Mit olvasott a külföldről 1844-ben a magyar ember? Ime, a hírek:

«*Angliában,* újabb időkben, a *gyujtogatások* aggodalmasan elszaporodtak, s a csapás főleg a mezei lakokat és éléskházakat éri. Némely hirlapok, melyek az angol földmüvelés és gabonaegyedáruság érdekeit védik, e gyujtogatásokat nagy részében *felsőbb politikai izgatás* közvetett befolyásának tulajdonítják.»

«*A nyomor Londonnak utcáin,* az ottani emberbarátok törekvése dacára is, *e télen határtalan.* Wakley úr, Midlsex megyebeli halottvizsgáló, az ismeretes parlamenti tag, e napokban egy anyának és egy gyermeknek holt tetemét vizsgálta meg, *kik mindaketten éhenhaltak.*»

«*Az északamerikai angol gyarmatokon* lakó Ojubewaj-indiánoktól követség érkezett Angliába, Windsorba, Viktoria királynőhöz. A természet e romlatlan gyermekei sajátságos nemzeti táncokkal mulattatták a fenséges személyeket s utánna ízletes megvendégelést lakomáztak.»

«Londoni hírek szerint az ottani zsidóság *Sir Moses Montefiore* vezérlete alatt *küldöttséget szándékozik Szent Pétervárra küldeni a határon lakó lengyelzsidók ügyében,* kiket egy nagyon szigorú czári parancs, köztudomás szerint, Oroszország belsejébe átköltöztetni rendel.»

«Az angol hivatalos lap *Davis J. F. úrnak Hongkong kormányzójává s főparancsnokává lett kinevezését közli, sir Henry Pollinger helyébe, ki ott nem felelt meg...*»

«*Irország* megint számos mezei kicsapongás színhelye. *Gabnák, csűrök, asztagok, szénakalák felgyujtása napi renden van.*»

«A «National» szerint, a francia kormány attól tart, hogy *Bordeaux hercege,* trónkövetelő. *Frankhonban partra akar szálani, minél fogva az egész partvidéket fegyverrel megerősitették...*»

«A *francia sajtó* élénk panaszra fakad a visszaélések ellen. Különösen megrovatik a kormány Baraute úr miatt, ki *már négy év óta viseli a szentpétervári követséget s évenkint 150.000 frankot húz, anélkül, hogy Párisból csak ki is mozdult volna,* úgy hogy megtakarított pénzecskéjéből Auvergneben pompás kastélyt építtetett, melyet a csintalan parasztok csak «Chateau du budget»-nek neveznek.»

«*Németországban* nemesek társulata keletkezett, mely *Texasban* gyarmatot állítani szándékozik. Tavasszal fog az első telep Amerikába átszállíttatni.»

«*Posenből zavarok híre támadt,* később azonban kisült, hogy számos orosz-lengyel átszökése a porosz kormány részéről elővigyázatokat tett szükségessé, minél fogva 31 egyén befogatott s ebből eredt a vak lárma.»

«*Az olasz calabriai Cosenzában* egy fegyveres csoport megrohaná a fogházakat és mintegy *800 foglyot kiszabadított.* A királyi rendőrség ugyan közbevetette magát s a lázadókat kiverte a városból, de mindkét részről sokan elestek.»

«*Arra a hírre, hogy márciusban olasz földön egyetemes zendülés fogna támadni, előrendszabályok tétettek.* Az olasz hadsereg, *Radeczky* tábornok alatt annyira készen van, hogy pár nap alatt útnak indulhatna. A csekély számú szabadságos katonáknak értésül adatott, hogy minden percben készen tartsák magukat. A néhány ezredek, melyek Stájerországban vannak szétszórva, az olasz hadak tartalékseregül rendeltettek.»

«Hivatalos tudósítás szerint, az *Aetna* utolsó kitörésének 143 személy esett áldozatul, közöttük sok utas, *jelesül angolok.* A szőllőkben, vetésekben, gyümölcsfákban vallott kár 1½ millió aranyra megy.»

«*Catalani Angelica,* ki magának mintegy harminc év alatt *másfél millió római tallérocskát énekelt össze,* Sinigaglia melletti villájában 59 éves korában meghalt.»

«*Catalani Angelica,* kinek halálát a «Journal de Debats» nyomán közöltük, legújabb hírek szerint *még él Firenze szomszédságában.*»

«Marseilleben, — állítólag telegrafi tudósítis útján — híre volt, hogy *Sardinia és Tunis* között hadüzenet történt volna.»

«*A spanyolországi Figuerasban a harc elkeseredéssel folytattatik.* Amettler, a kormány hadvezére, a várost szakadatlanul ágyúztatja. A lakosok seregesen vonulnak ki a városból.»

«Telegrafi sürgöny szerint, *Murciát a spanyol főlkelő csapat megint elhagyta* s a királyné katonái ismét benyomultak a városba. A rendes hatóságok hatáskörükbe visszatértek. Semmi lényeges ujság Spanyolhonból.»

«*Alicanteban és Spanyolországnak több városában folyvást tartanak az agyonlövetések s a sajtó e véres műtétet megtapsolja.*»

«*Portugaliában* legújabb hírek szerint, *a zendülés megszüntnek tekinthető.* A fellázadt katonák a spanyol szélekig vonulnak vissza. Erejök 250 emberre olvadt s a nép közül senki sem csatlakozott hozzájuk. Bomfim gróf elfogatása azonban nem látszik megvalósulni.»

«*Belgrádi szerb ujságok szerint Miklós czár, Szerbia védura, Danilowszky orosz főkonzul ajánlatára Karagyorgyevics Sándor herceget «fönség» címmel*

ajándékozá meg, s e rendszabályhoz az ozmán porta is beleegyezését adta. Ugy, hogy ezentúl Szerbia fejedelme «fönség» címmel leend megtisztelendő.»

«*Belgrádból* érkezik ama hír, hogy ott egy titokteljes személy fogatott el s több sürgönyöket találtak nála, melyek olynemű gyanút gerjesztenek, *minthe Londonban az terveztetnék, hogy a mostani szerb kormány megbuktattassék s hogy Szerbia trónjára egy német házból való herceg emeltessék.* E dolog bármi csudálatosan hangozzék is, itt kész hitelre talál, mert általánosan el van terjedve a vélemény, hogy *Anglia nagy terveket akar kivinni ezen a földön...*»

«Stambuli hírek szerint, *Várnát* borzasztó tűzvész pusztította, mely az ottani kereskedőségnek négy millió piaszterre menő kárt okozott.»

«*Drinápolyt,* az ozmán birodalom második fővárosát pusztító vízár látogatta. Híre van, hogy több mint *háromezer ház dőlt össze* s emberek s állatok elhihetést meghaladó számmal lettek a pusztító elem áldozatai.»

«*Uszküb nevű macedoniai városban az albániai fegyveres nép iszonyú kihágásokat követett el a kereszténveken.*»

«*Török földön* a trapezunti pasa mintegy 230 cserkesz rabszolgát és rabnőt szállított Stambulba. Ez a drinápolyi békekötés egyik pontjával összeütközik s igy hihetőleg *az orosz kormány részéről reclamációk fognak történni.*»

«Az angol és francia követ diplomáciai jegyzékben követelte az ozmán portától, hogy a keresztény vallásra visszatérő renegátok halálos büntetéséről szóló törvény eltöröltessék. *Az angol követ tagadó válasz esetén az ozmán birodalom eltörlését emlegette.* Ez esemény nagy mozgalmat okozott a mozlemek közt, s a diván számos ülést tartott e tárgyban.»

«*Az angolok Madagaszkár szigetének keletészaki részében egy kikötőt foglaltak el, s e foglalást hihetőleg nem sokára az egész roppant sziget birtokbavétele követi. E tárgy a franciáknak alkalmat ad arra, hogy az angolok barátsága fölött tünődjenek...*»

«Legújabb hírek *Keletindiából:* Afghanisztánból jött hír, hogy *Dost Mohamed khán, a bokharai khán parancsára agyonlövetett.* Ha e hír valósul, úgy *Afghanisztánt új bonyodalmak várják.* Valósulni látszik, hogy Stoddart ezredes Bokharában még életben van, Conolly kapitány kivégzése ellenben már nem szenved kétséget.»

«*Keletindiában újabb összeütközés volt a maharattokkal.* Sir Hough Gough angol fővezér két véres ütközet után, melyben az angolok, — több súlyos veszteségek közt, — *Churchill tábornokot is elvesztették,* a maharattok meghódoltak. Gvalior vára, melyet India Gibraltárjának neveznek, az angoloknak átadatott. A tartomány azonban nem egyesittetett a britt birodalommal, hanem csak segélyszövetségbe vétetett.»

«*Tahitiben* fontos dolgok történtek. Dupetit-Thuars francia admirális Pomare királynőt, állítólag a francia véduralmon ejtett sérelem miatt, Frankhon nevében letette, s *a szigetet Franciaország részére elfoglalta.* Papaiti szabad kikötőnek nyilvánittatott. *Az angol konzul ezen eseményekre levette lobogóját...*»

«Legújabb hírek szerint *Chile* köztársasága a maghellani-szorost elfoglalta. A

szorosnak több pontján a köztársaság zászlója lobog.»

«*Oribe,* a buenos-airesi hadak vezére folyvást ostromolja Montevideot. A várost mintegy 7000 emberből álló őrség védi, melynek több mint fele *a francia és olasz segélyhadból áll. Brazilia, Frankhon és Anglia példáját követve, semlegesnek nyilatkozott.*»

«*Északamerikában,* Luisianaban egy polgár akasztófára ítéltetett, mivel kisült, hogy egy néger rabszolgát szökésében segitett. Az elnökbiró beszédében, melylyel a bűnös ítéletét kísérte, *nagy ihlettel szólt a tulajdon szentségéről...*»

«*A mexikói kormány az Egyesült Államok polgárait Californiából kitiltotta.* E tilalom már néhány hónapok előtt adatott ki, de az amerikai követ előtt eltitkoltatott, ki azt most is csak közvetett úton tudta meg. *A követ Mexicót odahagyni szándékozik.*»

«A kereskedést és földmüvelést előmozdító társaság *Cuba szigetén* tartott gyűlésében húszezer forint jutalmat hirdetett egy, — közönséges utakon szállítható — gőzerőmű fölfedezésére, mely mindennemű és nagyságú köveket mintegy 8 latnyi súlyú darabokra morzsolja, még pedig 300 köbláb mennyiséget óránkint. Az erőműnek még 1844-ben el kell készülnie.»

«*Gyakran volt már szó a panamai szoros átmetszéséről. Nemrég híre volt, hogy Frankhonban e terv sikerülésére lépések folynak. Angliában is akadnak erre vállalkozók. A Baring címet viselő londoni nagykereskedő és pénzváltóház kész lenne egy ügyes és nem igen költséges tervet támogatni.* Azt a hírt is emlegetik, hogy a mexicói köztársaság elnöke Santa Ana tábornok Tehuantepec szorosát akarja átmetszeni s e célból háromszáz foglyot alkalmazni. A szoros azonban a panamainál hatszorta szélesebb és több hegyláncok vonulnak el rajta, úgy hogy — *a mexicóiak henye természetét is számításba véve, — a hírnek legkisebb valószinüsége sincsen.*»

«*Tyler, az északamerikai Egyesült Államok elnöke,* családjával, minisztereivel, a külkövetekkel s számos szenátusi tagokkal *egy óriásságyú próbalövésének megtekintésére a Potomacon úszó «Princeton» nevű pompás hadigőzösre ment.* Az ágyú első lövése kiválóan jól sikerült, *a második lövés alkalmával azonban az ágyú szétpattant. Szörnyet haltak a külügyminiszter, a tengerészeti miniszter, Maryland állam képviselője, a hajóparancsnok, egy ezredes és az elnök inasa. Ezenkivül még 18 súlyos sebesülés esett. Az elnököt és családját csak egy csudálatos véletlen mentette meg.*»

Igy zajlott a világ és sok százesztendős hullám verésé belemorajlik háborús korunk történetébe is...

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: Dr. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel.: Grátzer Antal. Szerkesztőség: Budapest, V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. — Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 5. II. em. Telefon: 144—400. — Előfizetési ár egy évre 10 P, félévre 5 P, negyedévre 2.50. Egyes szám ára 20 fillér. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. offset-körforgógépén, Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

ALADÁROK KÖZGYŰLÉSE...

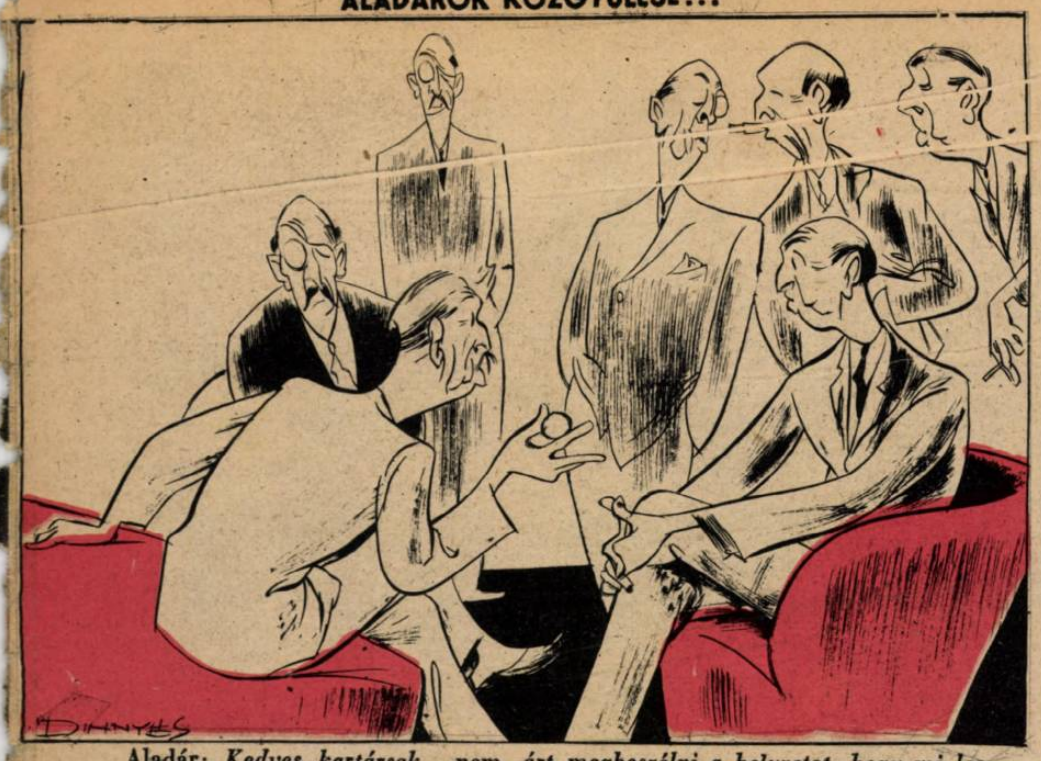

Aladár: *Kedves kartársak, nem árt megbeszélni a helyzetet, hogy mi lesz velünk, ha a zsidókat tényleg kiviszik valahova Madagaszkárba!...*

...ES A BERNÁTOK TALÁLKOZÁSA

Bernát: *Uraim, ne firtassuk a jövőt, inkább térjünk a tárgyra! Amint már mondtam, én bármikor hajlandó vagyok az ön Aladárjáért megadni az említett összeget!...*

AZ ELKÉSETT ELVTÁRS

Cripps: *Éljen a bolsevizmus!...*

NÉMET TENGERALATTJÁRÓK NEW-YORK ELŐTT

AMERIKAI KATONÁK AUSZTRÁLIÁBAN

(Nemzetközi hírek szerint az Ausztráliába érkező amerikai katonákat jobban érdeklik a nők, mint a háború.)

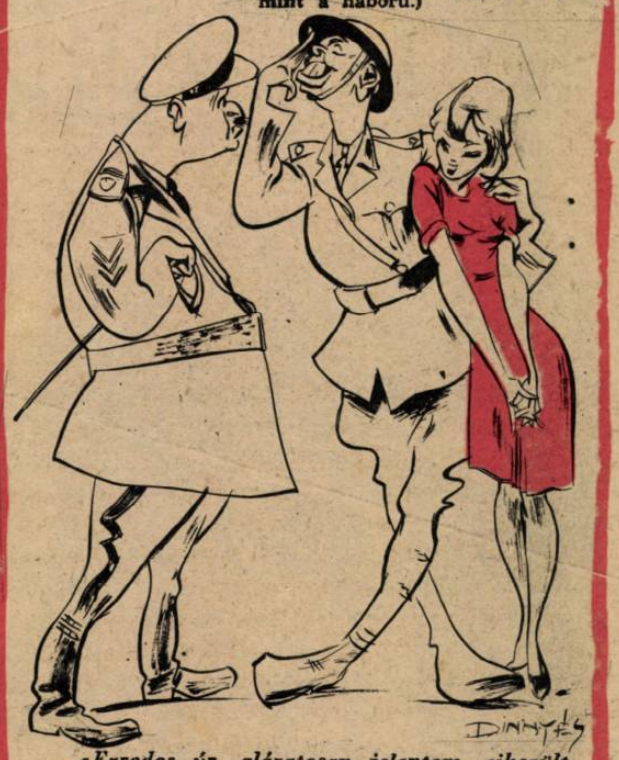

«Ezredes úr, alázatosan jelentem, sikerült az ellenséget átkarolni s 17.628 juhával, 7672 szarvasmarhájával és bankbetétkönyvével együtt, az Egyesült Államok oldalára hódítani...»

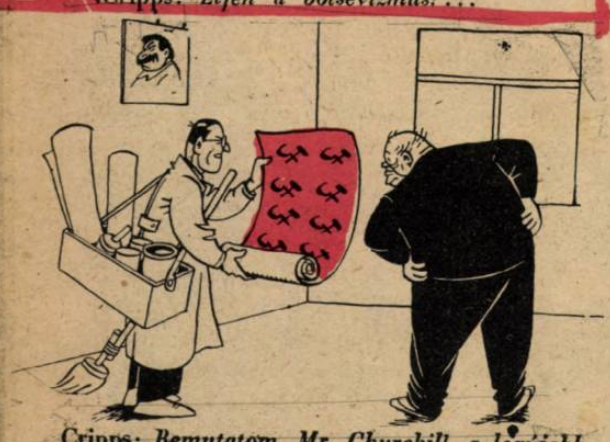

Cripps: *Bemutatom Mr. Churchill, a legújabb angol tapétát...»*

ANGOL BELPOLITIKA

Cripps: *«Huzódj egy kicsit arrébb Churchillkém...»*

A SZOCIÁLDEMOKRATÁK KIÁLLÍTÁSÁN

Peyer: *... mert elvtársak, ennél a művészetnél van egy nagyobb művészet is éspedig az, hogy mi még mindég létezhetünk...*

A CRIPPS-JAVASLAT UTÁN

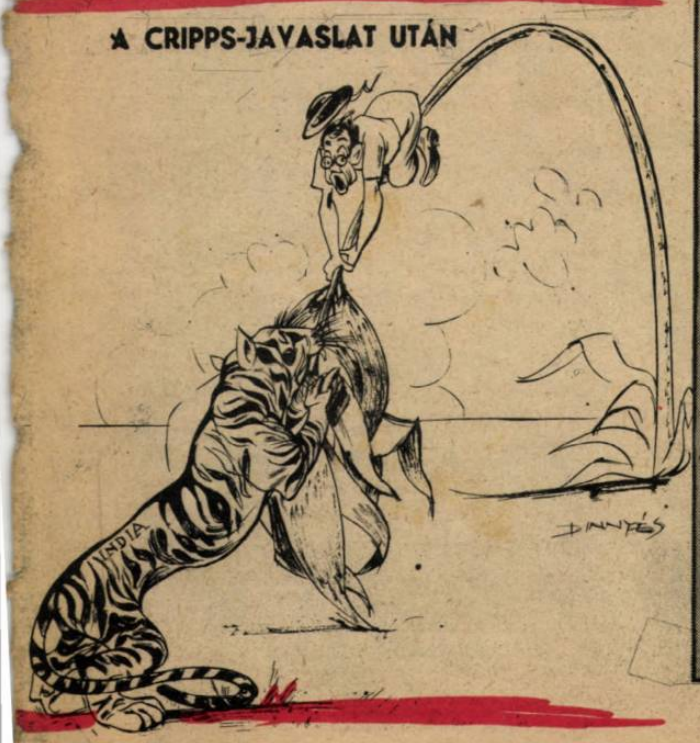

Végérvényesen itt a tavasz. Még a fatalp is kivirít...

HONVÉDHARC UKRAJNÁBAN